

SPIRITUS

A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA † 25. évfolyam, 1-2 szám 2023. május

HARMINCÉVES A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE – EGYÜTT ÜNNEPELJÜK A SZÜLETÉSNAPOT

Jubileumot ülünk május 27-én, hiszen három évtizeddel ezelőtt II. János Pál pápa megalapította a Kaposvári Egyházmegyét. Balás Béla püspök atya, az egyházmegye első főpásztora 1993-ban úgy nyilatkozott egy vele készített interjúban: legalább egy évtizednek el kell telnie ahhoz, hogy körvonalazható legyen: honnan hova jutott a püspökség a sötét, illetve a vörös jelzőkkel illetett Somogyban, ahol nem kozmonautákra, hanem kubikusokra van szükség. A 25. évfolyamába lépő Spiritus ünnepi összeállításában sajátos „láttelelet” talál a kedves olvasó.
(Felvételünk a basilica minor rangra emelt andocsi kegytemplomban készült. FOTÓ: KLING MÁRK)

HAZÁNKBA LÁTOGATOTT A PÁPA
A szentatyát örömmel fogadták 25. o

KÖZPONTI JEGYESFELKÉSZÍTÉS
Népszerű a házasulandók körében 28. o.

BÚCSÚ A KARDOS HÁZASPÁRTÓL
A zenei élet szürkébb nélkülük 30-31. o.

ROZSOS GÁBOR

Élő kövekből...

– Harmincéves
a Kaposvári Egyházmegye –

„...a Lélek az, aki éltet...” Jn 6,63

I.

Élő kövekből építettett
a végtelen horizontján.

Harminc év vagy három évtized:
kis idő. Léptékek: Alfát

s Omegát, kezdetét és végét
kijelölt ember-stációknak
küzdő alkudozásainak.
Hiszen csak por s hamu vagyunk.

II.

...és leszünk por és leszünk hamu.

S a végítélet töretlen
igazát színről színre látva:
„a Lélek az, aki éltet.”

L. PÁLOS ÉVA

Lélekkeringő

Csak letisztult lélek nyithat ajtót

– kilincsed aranya Rajtad –

Csak kitisztult szem nézhet
nagy szemedbe

– kilincsed aranya Benned –

Csak megtisztult láb léphet
lélekkeringőt Veled

– kilincsed aranya Magad –

kilincsed kincse, kincsed kilincse
rajtam

bennem

magam,

Rajtad,

Benned,

Magad.

Építkezés

SZÖVEG: LŐRINCZ SÁNDOR

II. János Pál pápa Hungarorum Gens kezdetű Apostoli Konstitúciójával, a veszprémi érseki egyházmegyétől leválasztva, 1993. május 30-án alapította meg a Kaposvári Egyházmegyét. Az elmúlt három évtized nem túl nagy idő az egyháztörténelemben, de – egyháziak és világiak közös akaratának, erőfeszítésének és lelkesedésének köszönhetően – megtörtént az

„ugartörés”, gyökeret eresztettek, hagyománnyá lettek különféle lelkeségi, kulturális rendezvények. Az építkezés elindult, tart ma is, és Isten akaratából a jövőben is folytatódik. Hiszem: a lelkekben is. Hogy ki, s milyen szeletet metsz ki magának e színes spektrumból, és egyáltalán megtalálta-e már kedvenc tónusát, lehet, hogy örök titok marad. A „kínálat” adott és alakítható, ám ezért minden hívőnek tennie kell. A papoknak is, hiszen ahogy Beton atya, az egyházmegye

első főpásztora fogalmazott 30 éve: nem kozmonautákra, hanem kubicusokra van itt szükség. Ezt vallja utódja, a püspökké szentelésekor és beiktatásakor az egyházmegyét Mária oltalmába ajánló Laci atya is, aki – ahogy korábban is tette – vállalja és szorgalmasan gyakorolja a vízen járást, olykor hullámverések közepette is...
Összeállításunkban 30 személy osztja meg gondolatait e jeles évforduló kapcsán. Fogadják szeretettel a vallomások tarka csokrát!

Visszapillantó – fekete-fehérben

1994. július 18-án rendőri felvezetéssel a debreceni Szent Anna-templomból megérkezett a fatimai Szűzanya szobra a kaposvári székesegyházba

1995. szeptember 14-én Göncz Árpád köztársasági elnök jelenlétében helyezték el a sántosi templom alapkövét
FOTÓ: KOVÁCS TIBOR

Isten áldja a 30 éves Kaposvári Egyházmegyét!

Dr. Erdő Péter bíboros, prímás, érsek: Az 1980-as évek végén papi továbbképzésre hívott meg a püspök úr a Veszprémi Egyházmegyébe. Közmondásos volt, hogy ez „nagy kiterjedésű és szép fekvésű egyházmegye”. Ezért aztán a továbbképző eladást is több helyen kellett megtartanom. Veszprémen kívül így került sor Kaposváron is a papok összefövetelére. Nagyon érdekes dialógus alakult ki a hitoktatásról. Szendi József püspök úr szorgalmazta, hogy a korábnál nagyobb mértékben és újabb módszerekkel is tartsanak hitoktatást az atyák. Nem hiányoztak azonban a szkeptikus hangok sem. Volt olyan, aki megkérdezte, hogy vajon meglesznek-e ehhez a feltételek, akár anyagi, akár politikai szempontból. Mindenesetre a papság részéről egyértelmű volt a remény, a nyitottság és a megújulás szándéka. Amikor 1993-ban Szent II. János Pál pápa a Hungarorum Gens kezdetű apostoli konstitúciójában újjá rendezte a magyarországi egyházmegyék és egyháztartományok határait, bevezető apostoli levelében maga is utalt arra, hogy a változás a II. Vatikáni Zsinat elveivel igazodik. A Christus Dominus 22. pontja ugyanis előírta: „Annak érdekében, hogy az egyházmegye elérje sajátos célját, Isten népe adott egyházmegyéhez tartozó részében láthatóan kell megnyilvánulnia az Egyház természetének; a püspöknek képesnek kell lennie arra, hogy lelkipásztori tevékenységét az egyházmegye határain belül valóban végezni tudja; végül Isten népe üdvösségét a lehető legtokéletesebb módon kell szolgálni. Ez pedig megköveteli az egyházmegyék területi határainak megfelelő kijelölését, a papságnak és az anyagi javaknak ésszerű és az apostoli munka követelményeihez alkalmazkodó elosztását. Mindez nem csupán a közvetlenül érdekelt klerikusoknak és Krisztus-hívőknek, hanem az egész katolikus Egyháznak is javára válik.”.

Az egyházmegyei határok módosításának főbb irányelveit ugyanannak a zsinati dokumentumnak a 23. pontja tartalmazta. Ebben az egyházmegye egész területének, könnyű elérhetősége is szerepet játszott.

Miközben Nyugat-Európában konkordátumok és ősi állami törvények akadályozták az egyházmegyei beosztás teljes megújítását, Közép- és Kelet-Európában a Szent-

szék pontosan tudta követni a zsinat irányait. Ez fejeződött ki a hazai egyházmegyék és egyháztartományok megújításában. Sokan nosztalgiát éreztek, hogy tartományuk és egyházmegyéjük bizonyos területeket elveszített. Az azonban mindenki előtt világos volt, hogy a zsinat és a szent pápa legfőbb szempontja ezen a téren is a lelkek üdvösségének szolgálata volt. Adja Isten, hogy a Kaposvári Egyházmegye ennek a küldetésének minél teljesebben eleget tehessen!

Vastaps a mennyben

Balás Béla emeritus megyéspüspök 30 év! Úgy kezdődött, hogy a „mézeshetek” után rám szakadt a pokol minden ördöge. Évekig tartott, amíg felismertem, hogy ha ilyen erős a támadás, akkor ígéretes a jövő. Bejelentkeztem az iskolaigazgatóknál és jártam a „nemzet napszamosait”. Számos szép emlék maradt például a nagyberki, a kadarkúti, a böhönyei, a nagyatádi, a barcsi, a marcali, a nagykanizsai, a zalakarosi, a balatonboglári, a fonyódi, a balatonszabadi és még sok vidéki tanári kart illetően. Hívtak, kérdeztek, a jég „olvadni kezdett”.

Számomra a bérmálások nemcsak 60 perces liturgiák. Isten segíti a fiatalok felnőtté válását. Előlegbe küldi Szentlelkét, és erre személyesen készülni kell. Három nappal a nagy ünnep előtt egybehívtam az egész környéket. Barsi Balázs atya tanácsára a központi hely mozijában vagy a kultúrházban jöttünk össze. Az érintett apák is, a család is, a cigánytestvérek is végighallgattak, s megtudták, mi zajlik a serdülőben és mi történik vasárnap. Eddig eszükbe sem jutott, hogy komolyan vegyék: mi ezt nem is érdemeljük meg, nem fizetünk érte. Közben ügyeltem, hogy semmit se fogadjak el. Fizetségem a vastaps volt a végén.

Ma már tudom, mennyire igaza van Ferenc pápánknak. Ki kell mennünk az egyház peremére, sőt azon is túl. Nem erőlködve, hanem csakis szép szeretettel. Ez eddig sikerült. Mellesleg a pápánkat is állandóan tépik és támadják.

A hívek lassan elfelejtették, hogy én állítólag sikkasztok, kommunista ügynök vagyok. A hangulat majd a gyakorlat észrevehetően javult. Evilági hasonlatom: a kormánypárt olyan

erős, hogy csak saját maga verheti szét önmagát. Az egyházat csak mi ronthatjuk meg... Remélem, jó püspökutódomnak, a csendes, rendes papok sokaságának, a diakónusoknak, az akolitusoknak és a többi harcostársnak annyi szép feladatala lesz, hogy nem kell a kívülállókkal szenvedniük. Az eddigi egyház pereme így elmozdul, Isten országa tágasabb lesz. A végén, a mennyben pedig vastaps vár.

Harminc év „semmittevés”

Varga László megyéspüspök: Kezdetben volt a Szentlélek, akinek indítására Szent II. János Pál pápa megalapította a Kaposvári Egyházmegyét a Hungarorum gens bullájával és ezzel egyidőben kinevezte Balás Béla veszprémi segédpüspököt az egyházmegye első püspökének. Ez az egyháztörténelmi esemény az én személyes hivatástörténetemet is alaposan felforgatta. 1993. augusztus 1-jén át kellett vennem a kaposvári Szent Imre Plébánia vezetését. Ide kerülve folytattam azt, amit várpalotai káplánként és somogysámsoni plébánosként már hét éve gyakoroltam, a napi egy óra „semmittevést”, azaz a csendes szentségimádást.

Ebből fakadt minden evangelizációs újtás, amit ifjúsági, kórház- vagy börtönlelkészként sikerült megvalósítani. Ebből születtek a családos közösségek, a megújult szeretetszolgálat és ebből nőtt ki az egész napos szentségimádás gyakorlata is a Szent-Imre templomban. Ez adott erőt kollégiumigazgatóként, püspöki irodaigazgatóként és helynökként is a derűs szolgálathoz. Püspökként is vallom: „Minden forrásom Belőled fakad”. Neki köszönhetem Beton atyát, püspökeldőmet, a paptestvéreimet, munkatársaimat a püspökségen, az iskolákban, óvodákban, napköziben és szociális területen, akikért nagyon hálás vagyok, mert nélkülük nem tudnám eredményesen végezni szolgálatomat.

Amikor püspökké szenteltek, meghívott, hogy „vízre lépjek”. Ebben a hivatásban nélküle elsüllyedek, Vele azonban minden lehetséges. Ami eddig megvalósult, és az is, amit ezután szeretne rajtam, rajtunk keresztül megvalósítani. Kérem a Szentlelket, hogy benne egyre teljesebben megbízva, bátran folytathassuk az utunkat, és minden dolgunkban Isten dicsőüljön meg!

Isten országa nem terület, sokkal inkább lelkelet

Somos László, az egyházmegye általános helynöke, kaposfői plébános: A Kaposvári Egyházmegye bár fiatal egyházmegye, az isteni gondviselés egyik ajándéka. Ahogy Józsefet apja, Jákob, díszes, tarka köntösbe öltöztette, úgy öltöztette fel a Szentlélek fiatal egyházmegyénket az általa szőtt köntösbe, mely túlaradó irgalomból, feltétel nélküli szeretetből és hegyeket megmozgató hitből készült. Ezt a csodás köntöst pedig olyan „álomlátók” vállára terítette, akik atyai gondoskodással vezetik át a nyáját a 21. századba, Balás Béla és Varga László főpásztoraink személyében. Nagyon kellett az új egyházmegye... Bár Veszprém atyai bölcsessége és szeretete mindvégig töretlen volt irányunkban, a távolság mégis megnehezítette a somogyi papság dolgát. Ez azonban 1993-ban megváltozott, hála Isten akaratának, és Szent II. János Pál pápa apostoli bölcsességének! Új távlatok nyíltak a pasztorációban azzal, hogy az új központ Kaposvár lett. Több energiát tudtunk becsatornázni a szolgálatba és a szeretetbe. Már nem kell a Balatont megkerülni, ha atyai tanácsra, biztatásra van szükségünk, hisz saját püspökünk lett, aki ismeri a térség problémáit, lehetőségeit, örömeit. Tisztában van szociális és spirituális miliőjével. A püspök immáron köztünk él, velünk él. Velünk sir és velünk nevet. Hozzánk beszél és minket hallgat. Együtt dobban a szíve a mi szívünkkel... Időt tölt a kispapjai között, felkeresi a plébánosokat, közösségeket, meghallgatja a képviselőtestületeket. Ha pedig a szükség úgy kívánja, tarka köntösét megfélezi és ránk teríti... Hisz egy jó pásztornak semmi se drága juhaiért! Így „bárányszagú” lesz a főpásztor.

30 év. Éppen egy emberöltő. Mennyi csodás utazásra invitáltak meg minket ez alatt a 30 év alatt „álomlátó” főpásztoraink!? Mennyi emlék! Mennyi munka! Mennyi ima! Volt, hogy csak lépésben tudtunk haladni az úton, és volt, hogy nekiiramodtunk. De a célt sose tévesztettük szem elől! Építjük Isten országát. Ami bár nem terület, sokkal inkább lelkelet; nekünk ezeken a dombokon kell megvalósítani mégis, a Balatontól a Dráváig és Zala vármegye széléig.

„Kezdetben volt...”

Dr. Rumszauer Miklós, az egyházmegye bírósági helynöke, a kaposvári Szent Margit – Szent József-templom plébánosa: Fontosak az emlékeink, miként a múltunk is. Életünket térben és időben éljük, ami nemcsak azt jelenti, hogy van múltunk, hanem azt is, hogy indultunk valahonnan, most tartunk éppen valahol, és haladunk valami felé, ami – reményeink szerint – az életünk beteljesedését jelenti. Mivel az élet maga is egy folyamat, ezért a múlt ismerete meghatározza a jelent, de egyúttal előrevetíti a jövőt is. Jelenünk a múlt ismeretéből érthető csak meg igazán, de a jövő perspektíváját is adja, prognosztizálni lehet az elkövetkezendőt. Azért tartunk ott, ahol éppen vagyunk, mert onnan indultunk, ahol anno voltunk. Ezért amikor „múltidéző emlékmorzsákról” írok, akkor a kezdetek kezdetére, az egyházmegye alapítására, a nyitányra gondolok. Ami ugyanis igaz az egyes ember életére, az analóg módon igaz egy szerv, intézmény, cég, vállalat... – az egyházmegye esetére is. Teszem ezt a múltidézést azért is, mert történelmi tény, hogy a frissen létrehozott Kaposvári Egyházmegye sorsszám szerint első szentelt papja én volnék. Hogy is volt tehát az elindulás?

„Kezdetben volt...” – olvassuk a Szentírás első lapjain. Isten akarata – 1993-ban pünkösd piros betűs ünnepén II. János Pál pápa által – létrehozta a Kaposvári Egyházmegyét, élére pedig az addigi veszprémi segédpüspököt, Balás Bélát nevezte ki. Beton atya, hiszen széles e hazában így emlegették, és hívják ma is, nehéz, de hozzá illő, kihívásokkal teli küldetést kapott; megfelelő embert megfelelő feladatra választott ki a Szentlélek, hiszen a szó szoros értelemben a „semmiből” kellett egy egyházmegyét megalkotnia. A semmiből teremteni tudó Isten közvetlen munkatársául választotta... Érezte püspök úr is ennek a feladatnak a súlyát, hiszen egyszer pajkosan megjegyezte, hogy bár a püspökkari konferencia megszavazott az újonnan indult Egyházmegye támogatására 10 millió forintos gyorssegélyt, de „Mi ez ennyinek?” – jutott eszébe –, utalva az Evangéliumban szereplő csodára, amikor Jézus kezében a pár kenyér és némi hal elegendő volt egy nagy tömeg táplálására... És a csoda itt is, Kaposváron is, most is megtörtént, nemcsak a Szentföldön az ókorban... Él

az egyházmegye, és virágzik, épül és szépül, gazdagodik és fejlődik folyamatosan, szünet nélkül.

Hogyan kezdődött? A hőskorhoz, a kezdeti nehézségek leküzdéséhez nemcsak Balás Béla püspök úr „betonsága” kellett, hanem egy elhivatott munkatársi gárda is. Az egyházmegyéjébe frissen beiktatott püspök – a jog előírása szerint – az első nyilvános liturgián, magán a beiktatási ceremónián megnevezte általános helynökét, főtisztelendő Wirth János atyát. Siófok egykori plébánosa, a 90. életévét még velünk megünneplő, majd a közelmúltban halálba szenderült istenszolga kiválasztása az általános helynöki feladatra jó ötletnek bizonyult. Wirth atya évtizedeken keresztül ugyanezt a funkciót töltötte be a „nagy” Veszprémi Egyházmegyében is, így hatalmas igazgatási- és egyházkormányzati tapasztalattal rendelkezett, mint néhai Szendi József püspök, majdán érsek úr legközvetlenebb munkatársa tanácsadójaként. Ezt az igazgatási ügyekben való jártasságot nemcsak az új, hanem az „anya” egyházmegyében is kamatoztatta; hosszú éveken keresztül, előrehaladott kora ellenére osztotta meg életét Veszprém és Kaposvár közt, Siófokról ingázva mindkét irányba. Vitalitása, munkabírása bámulatos volt.

Az új egyházmegye működtetéséhez nemcsak a személyi ügyeket intéző általános helynök munkájára volt szükség, hanem gazdasági szakemberre is. Rózsás László gazdasági helynök atya multhatatlan érdeme, hogy az egyházmegye pénzügyi alapját megteremtette. A Szent József-templomot egykor káplánként felépítő majd plébánossá és gazdasági helynökké váló Rózsás atya jó érzéssel nyúlt a rekonstrukcióra szoruló egyházi intézményekhez. Munkáját könyvelőként segítette dr. Boda Imréné, Szili Jánosné és Fliszár Béláné.

Szinte a kezdetektől fogva „arca” volt az egyházmegyének a Beton atya személyes szolgálatára szegődött Rajkai házaspár, akik győri világukat cserélték fel a zselici dombokra. A mindig mosolygós Jánost hol a portásfülkében lehetett látni, hol éppen ebédet vitt a megyés főpásztornak taszári „rezidenciájára.” Felesége, az egyébként gyógyszerészként is dolgozó Ági, főzött, mosott, vasalt, látta el a „háziasszonyi teendőket” a püspök úr körül. Eközben gyermekeik cseperedtek az idő közben elkészült, a Püspökség mai épületétől is szolgáló, földszinti gondnoki lakásban.

Nem lenne teljes a kép Horváth Lajos nélkül. A villanyszerező ezmester túlzás nélkül szinte mindenhez értett, bármit kellett is megjavítani, azt sikerre vitte. Az apparátus lépésről lépésre kiépült. De, aki a kezdetek kezdetétől a Püspökség „egyszemélyes ügyosztályaként” munkatársa volt Balás püspök úrnak, aki a hőskorszakban „mindenes ügyintézőként” az egyházmegye vagyoni tulajdonát képező egyetlen nagykocsis, ma már múzeumba illő írógépen írta, készítette, „szerkesztette” a hivatalos leveleket, leiratokat, ő Ambrus Antalné Marika volt. Ezen az írógépen túl még egy saját, „kizárólag az egyházmegye tulajdonát képező” lábtörlővel is rendelkezett a hivatal... De bútorzat, szerény szék és íróasztal már csak kölcsönben volt, miként a „székház” elődjeként

szolgáló „Püspöki Hivatal” másfél szobája is csak albérlés volt a székesegyház plébániájának földszintjén. Ide tért be az ügyeit intézni kívánó pap és hívő, itt fogadta püspök úr is a „nagyszabású protokollt,” itt keletkeztek a személyi állományt érintő dispoziációs levelek, az egyházmegye életének keretét adó körlevelek. Minden. Ez volt „az agytröszt,” ez volt a kezdet. Ma már nehezen elképzelhető szerény körülmények közti indulás és számos nehézséget megharcolt hős-korszak után a 30. éves jubileum kapcsán azt mondhatjuk Vörösmarty Mihállyal, hogy „Jó mulatság, férfimunka volt.” Istennek legyen érte hála!

Az ujjá köré csavart...

Világos Krisztián, az egyházmegye vagyongazdálkodója, bárdudvarnoki plébános, a Porta Pacis Lelkigyakorlatos Központ igazgatója: Amikor kimondja valaki a tulajdonnevet, „Kaposvári Egyházmegye” – főleg annak egy kerek évfordulója kapcsán – e részegyház első két főpásztorja és egy általuk teremtetett valóság, a Porta Pacis Lelkigyakorlatos Ház jut elsőként az eszembe. Balás püspök úr papokat toborzó leveleit nagykamasszént a templom falitűságyán olvasgattam, amelyek hihetetlenül lelkesítőek voltak, és egy csupaszív emberről tanúskodtak: az ujjá köré csavart. Közben a faluból mégis egy távoli fehér főnöknek, egy tekintélyes, méltóságteljes és erős karakternek láttuk őt. Ha valahová belépett, ott megváltozott a légkör. Ezt máig Beton-jelenségnek hívom, nekem pedig megadatott, hogy belássak e jelenség mögé. Láttam közelről örömeit, szenvedését, kaptam bőven a közvetlenül osztogatott szeretetéből. Rengeteget utaztunk együtt, kísértem rendületlenül, ő pedig tudatosan töltötte belém, amit jónak látott... Tömerdek tapasztalatot a hétköznapi is látható Istenről, próbatételekkel tarkított és kitartó hitről, emberről, ifjúságról, ünnepekről, atyaságról, a XX. századról, az átkosról, politikáról, világnézetről...

Laci atyával, a Beton atya körüli közös szolgálat alatt és könyveim át kezdődött igazi találkozásunk. A szemlélődőket az különbözteti meg másoktól, hogy sokkal spirituálisabb természetű a felfogásuk valóságosról és ténylegesről. Nem bonyolódhatnak bele egykönnyen abba a zűrzavarba,

amelyet az emberek egy része a valóságnak tart. A hit felől értelmezik mindazt, ami megtörtént. Látják, hogy néz ki egy veszekedés, baleset vagy egy sikeres nap az Istennel való kapcsolatunk fényében.

Két teljesen különböző ember, kiknek lényege viszont azonos.

Ami a legbeszédesebb... az e két főpap közötti kapcsolat... Az aktív korszakokban, aztán mint előd és utód. Ezt közelről látni olyan, mint belesni egy kicsit „odaáttra”. Nemcsak tanúságtétel, hanem valóságos, Szentháromságos szeretet. Örökre meghatározó és formáló...

Egyikük lerakta a „Béke Kapujának” alapköveit, másikuk pedig igyekszik békességet teremteni úgy, hogy itt (is) „szaporítja” a „békességteremtőket”.

Küzdelmekben nem vagyunk egyedül

Szita Károly, Kaposvár Megyei Jogú Város polgármestere: A mögöttünk hagyott években többször volt alkalmam vallani arról, mit is jelent közösségünknek, hogy 1993-ban püspöki székhellyé vált városunk. Ma, három évtized múltán is úgy érzem, hogy hitbéli kérdésekben csak akkor történt meg a rendszerváltás minálunk, amikor II. János Pál pápa a Hungarorum gens kezdetű konstitúciójával létrehozta a Kaposvári Egyházmegyét. A 89-90-es politikai fordulat megteremtette ugyan a lelki megújulás lehetőségét, ám az új, az isteni önvalójára ébredő ember nem születhetett meg egy pillanat alatt. Miként az anyagiakban mérhető életszínvonal sem ugrott hirtelen az anynyira vágyott nyugati szintre, noha a többség a visszacsúszott szabadságunk eredményeit főként abban akarta mérni. Legbelül persze tudtuk: az ember ennél lényegesen több, így elsősorban nem a gazdaságilag hasznos embert kellett magunkban újraépíteni, hanem a morális lényt.

Sokáig küzdöttünk a múlt adósságaival anyagi, lelki és szellemi szinten is. Nagy harcokon vagyunk túl, és biztosan állíthatom, hogy a városképi arculatában, lehetőségeiben megújult, erős és gyarapodó, a jövőbe hittel tekintő Kaposvár mögött bizony ma már egy új lelkiületű

közösség áll. Mi magunk, akiké együtt váltunk a harminc esztendő alatt.

Ebben a küzdelemben azonban nem voltunk egyedül. A Kaposvári Egyházmegyére és annak főpásztoraira, papjaira mindenkor számíthattunk. Felmutatták számunkra az igaz hitet, a szilárd értékrendet, amely minden embert, családot és nagyobb közösséget átsegíthet a nehezebb időkön.

Hogy ez így is lett, abban elévülhetetlen érdemei vannak Balás Béla és Varga László püspök atyáknak. Szolgálatuk révén ma egy erősebb, sugárzóbb, erkölcsileg biztosabb lábakon álló városban, vármegyében és egyházmegyében élhetünk. Büszkeséggel tölt el, hogy magam adhattam át mindkettjüknek közösségünk legnagyobb elismerését, Kaposvár díszpolgári címét. Hálával és szeretettel mondok köszönetet nekik, s rajtuk keresztül a hűen lelkészkedő papságnak.

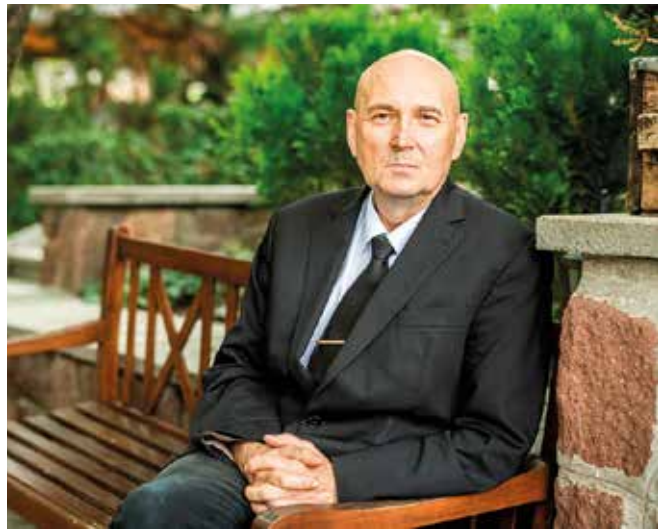
Összekapcsolódva

Szemerei János evangélikus püspök: Testvéri szeretettel és tisztelettel köszöntöm a 30. születésnapját ünneplő Kaposvári Egyházmegyét, annak egykori és mai vezetőit, papjait és tagjait. Magam 29 éve, 1994-ben kerültem Kaposvárra evangélikus lelkészként, amikor az egyházmegye – emberi hasonlással élve – „az első lépéseit tette”, és 17 évi ottani szolgálatom alatt vált „nagykorúvá”. Rengeteg kedves emléket őrzök ebből az időszakból. Üdítő élmény volt Kaposváron bekapcsolódni a város különböző felekezetű lelkészeinek és papjainak önkéntes alapon működő, havonta tartott találkozóiba, ahol az egyik legfontosabb közös kincsünk, a Szentírás egy-egy szakaszának mélyebb értelmét és összefüggéseit kerestük közösen. Meggyőződésem, hogy a januári ökumenikus imahét alkalmi a lelkészek és papok testvéri kapcsolata révén tudtak valóban közös alkalommá válni. Összekapcsolt bennünket a Tanítóképző Főiskolán elindított hitoktatóképzés is, amelyen római katolikus, református és evangélikus hallgatók szerezhettek felekezetük szerinti hitoktatói diplomát.

SPIRITUS 2023. május

Balás Béla püspök úrral több kedves emléket is őrzök, amelyek közül most egyet osztok meg. Az egyik adventi időszakban püspök urat Barcsra hívták meg egy televíziós beszélgetésre. Ő azt kérte a szervezőktől, hogy erre az interjúra hadd hívjon meg egy testvéregyházi vendéget is, mivel az advent és a karácsony is közös keresztény ünnep. Én lehettem az a bizonyos vendég. Jól sikerült a közös ünnepváró tévébeszélgetés, de nekem az oda- és visszaúton a kocsiban folytatott beszélgetésünk emléke vésődött be nagyon mélyen, ahol egy elkötelezett és nyitott egyházvezető kendőzetlen őszinteséggel beszélt a hálára indító örömök mellett a nehézségekről és a kudarcokról is.

Utódával, Varga László püspök úrral közvetlen szomszédok voltunk, és jó barátok lettünk. Ismerve az ő mély hitét és elköteleződését, rendkívül boldog vagyok, hogy ő lett az egyházmegye második püspöke. Kívánom, hogy Isten áldása kísérelje őt, a szolgálatát, és az egyházmegye valamennyi tagját!

Jóra fordította sorsunkat az Úr!

Steinbach József református püspök: A Kaposvári Egyházmegyét a 30 éves jubileumán az alábbi igei üzenettel köszönti a dunántúli reformátusok közössége, imádságos és krisztusi szeretettel:

- (1) Zarándokének. Mikor jóra fordította Sion sorsát az Úr, olyanok voltunk, mint az álmodók.
- (2) Akkor megtelt a szánk nevetéssel, és örömkialtás volt nyelvünkön. Ezt mondták akkor a népek: Hatalmas dolgot tett ezekkel az Úr!
- (3) Hatalmas dolgot tett velünk az Úr, ezért örvendezünk. (Zsoltárok 126,1–3)

Hatalmas dolgot tett velünk az Úr, ezért örvendezünk! Jóra fordította sorsunkat az Isten! Így énekel ez a zsoltár. Az a jó, amit az Isten adhat: üdvösséges jó, maradéktalan jó, annak nincs fogyatékosága, nincs híja, az tökéletes jó, az a legfőbb jó. Hiszen Isten maga a jóság, a tökéletesség, a szentség. Amikor Isten megajándékoz bennünket, akkor csakis jót akar adni nekünk. Isten, az Ő mennyei világának minden jóságát

val akarja megajándékozni az embert, már ebben a földi életben. Erről az isteni jóról azt mondja Pál apostol, hogy sokkal inkább jobb mindennél (Filippi 1,23). Egy képpel érzékelteti ezt az isteni jót a zsoltáros: amikor ezt a jót megtapasztaljuk, olyanok vagyunk, mint az álmodók. Az a jó, amelyet az Isten ajándékozhat nekünk, az a legszebb álmainkat is felülmúló jó. Így értsük ezt a képet!

Jóra fordította sorsunkat az Úr! Ebben az igeversben Isten hatalmas, szabadító cselekvésének lényege koncentrálódik. Az Úr nem engedi, hogy rossz irányba haladjunk; még a leghelyetlenebb helyzetben sem engedi ezt, hiszen Ő az események és a történelem Ura is. Szükségünk van arra az isteni vezetésre, irányításra, bizonyos esetekben alapvető irányváltásra, amit csak az Isten ajándékozhat nekünk, mert e fordulat nélkül elveszhetünk, szakadéka rohanhatunk, balesetet okozhatunk. Olyan ez a jóságos isteni vezetés, mint a vonat számára a váltó, amely az adott helyzeten is a helyes irányba állítja a szerelvényt, és nem engedi egy másik szerelvénybe belerohanni. Jóra fordította sorsunkat az Úr! Ez a fordulat a hatalmas Isten rossztól megszabadító kegyelme. Ezt a jóságos kegyelmet mutatta meg Isten, egyszülött Fiában, Jézus Krisztusban. Hatalmas dolgokat cselekedett velünk az Isten. Megszabadított, megőrzött, velünk volt ott is, ahol nem rajtunk múltak a dolgok. Ez a szabadító, üdvösséges jó tehát már a miénk, hiszen Jézus Krisztus feltámadott, jóra fordította az életünket egyszer s mindenkorra, ezért ez a jó átjárja a jelenünket a reményteli jövő távlataiban. Erről a jóról énekel ez a zsoltár, amely teljessé teszi az életet, megőriz a rossztól, megszabadít a rosszból, erőt ad a rosszban az isteni jóra, vagyis minket is az isteni jó eszközeivé tesz ebben a világban. Áldott legyen az Isten, hogy mi keresztyének ennek az isteni jónak a követői lehetünk a világban! Áldja meg az Isten a Kaposvári Egyházmegyét, püspökét, papságát, szolgálóit, minden plébániáját, intézményét, hívét az Úr krisztusi, üdvözítő jósága!

Meggyújtani a hit lángját...

Keczely Károly (87) Kétújfalu gyémántmisés plébánosa, az egyházmegye legidősebb aktív papja: Borzasztó lát-

vány, hogy míg Darányban 30 éve 30-35 hívő járt misére, aztán 20 éve lettek 18-an, 10 éve meg 12-en, ma meg csak néhányan térnek be a templomba. Nehéz mindezt lelkileg elviselni, önvádat érez ilyenkor az ember, s elbizonytalanodik: valamit nem csinált jól. Nincs kidolgozott forgatókönyv, vézérfonál arra vonatkozóan, hogy lehetne eredményes a papi szolgálat. A különféle evangelizációs programok lendítettek valamelyest a létszámon, ám ha tíz személyt megszólítottak, talán egy megmarad, a százból meg talán öt. Hiába mondunk ellene a mélyzuhanásnak, látványos fejlődés nincs. Aki rálép a hit útjára, abban van a reményünk. Ha nem lennének jelek, ha nem történnének csodák, akkor az emberek nem hinnének. Én a karizmatikus vonal híve vagyok – ebben van az egyház jövője –, és legjobb szándékom szerint mindenkor az Istennel való kapcsolatra, a lelki élményekre irányítottam a híveim figyelmét. Most is ezt teszem; az a feladatom, hogy elvezessem a hit vonzásába a rám bízottakat, hogy meggyújtssam a hit lángját; nem kell, hogy tudja az illető az egész teológiát, az Istennel való jelenlét a fontos. Régóta imádkozom az utódomért is, ám aggódom miatta. Milyen lehangoló kép fogadja majd a 24 faluban. Attól félek, nem lesz, aki idejőjön a helyemre.

„Uram, jó nekünk itt lenni!”

Szalayné Iby Klára, a siófoki Antióchia közösség egyik létrehozója: Ha hitemre, keresztény közösségünkre, templomunkra gondolok, Weöres Sándor Dob és tánc című versének szavai jutnak eszembe: „csönd ünnep béke rend szállj / ima fény ünnep / lengj béke / fény csönd / béke”. Hiszem, hogy Krisztus jelenlétében mindenki megérezheti ezt a semmihez sem hasonlítható csöndes, ünnepi békét, amit az Ő fénye ragyog be. Ilyenkor Péter apostollal mi is felkiálthatunk: „Uram, jó nekünk itt lenni!”

Ezt az érzést szeretnénk volna férjünkkel átadni a fiataloknak, mivel tapasztaltuk, hogy a 15-20 évesek kezdtek kikopni templomainkból. Olyan vonzó keresztény közösséget szeretnénk volna találni saját gyerekeinknek is, ahová a „kibérmálkozó” szintén szívesen visszatérhetnek. Egy keresztény rendezvényen találkoztunk a nagykanizsai és kaposvári

antióchiás közösségek vezetőivel, akik meghívtak minket Nagyhétfévégjűkre. Ők bábáskodtak antióchiás csoportunk megalakulása fölött is. Évente egyszer szoktunk háromnapos lelkigyakorlatot, Nagyhétfévégét tartani, szombatonként pedig lakásunk adott otthont a közösségnek. Káplánjaink is eljöttek, alkalmat teremtve személyes beszélgetésekre, akár gyónásra is. Együtt imádkoztunk, volt zenei szolgálat, agapé, fiatalok tartottak bevezetőket, személyes tanúságtételeket, melyeket kiscsoportban megbeszélhettek. Ezek az esték hatalmas feltöltődést jelentettek nekünk is. Néhány részlet vallomásaikból: „A közösség támasz, ahol elfogadnak, és én is megtanulok szeretettel elfogadni másokat.” „Itt az ember nem csupán barátokra, pártra, önmagára, de Istenre is rá találhat.” „Tizenhat évesen az ember keres valamit, de nem tudja mit. Hinni akar valamiben, de nem tudja, miben. Tartozni akar valahova, de nem tudja, hova. Engem ekkor talált meg ez a közösség. Megváltoztatta életemet, befolyásolta, hogy milyen ember lettem és milyen tanulmányokat kezdtem folytatni. Ez a gondolkodásmód már kitörölhetetlen része világomnak, és ezért nagyon hálás vagyok.”

Hála van a mi szívünkben is, hogy ezt a közösséget vezethették. Hisszük, hogy érdemes volt.

Az élet védelmében

Udvardy Márton állandó diakónus: Bár életem rövidebb részét töltöttem itt, mégis az egyházmegye életének hosszabbik szakaszában vagyok jelen. Három területen tevékenykedek aktívan; püspöki szertartóként, evangelizációs munkatársként, valamint életvédő referensként. Az evangelizáció különös szerepet tölt be az életemben. Ennek oka, hogy egy evangelizációra felkészítő kurzuson érintett meg a Szentlélek olyan módon, amit addig sohasem tapasztaltam. Azóta az egyházmegyeiben igyekszem szemináriumok, kurzusok, lelkigyakorlatok segítségével másokat is közelebb vinni a Szentlélek mindent átható, szelíd szeretetéhez és erejéhez, valamint segíteni abban, hogy megtapasztalják az evangelizáció minket is megerősítő valóságát.

Két evangelizációs tevékenységet emelnék ki: Élet a Lélekben Szemináriumokat szervezünk – külön férfiaknak

is – hogy átéljék a Szentlélek-keresztiséget, melyre Ferenc pápa így buzdított minket: „Vigyétek el a Szentlélek-keresztiséget, mint a személyesen átélt pünkösöd tapasztalatát minden katolikus embernek!” A Szentlélekkel teli élet fontos eleme a megkötözöttségeink felismerése és az ezektől való szabadulás, melynek jó eszköze az „Eloldozva” ima-szolgálat.

Püspöki szertartóként 2017 szeptembere óta tevékenykedem, ennek kiemelt állomása a székesegyház megáldása és az oltárszentelés volt. Püspök atya munkáját szertartóként leggyakrabban a bérházakon segítem, melyek – nagy örömmel – az atyákkal és a hívekkel való találkozásra és beszélgetésre is lehetőséget biztosítanak. A 2021-es évben először megszervezett – majd lassan hagyománnyá váló – életvédő roadshow (ÉLET útja) az egyházmegyeiben, újabb tevékenységre hívott, így nevezett ki főpásztorunk 2022 februárjában életvédő referensnek feleségemmel. Fiataloknak és felnőtteknek mutatjuk be előadások és rendezvények keretében, hogy minden élet ajándék, és hogy az emberi élet a fogantatással kezdődik, és a természetes halálig tart. Tevékenységeinkről beszámolunk az általunk készített honlapon is. (www.joppe.hu)

„Szentimrésnek” lenni

H. Molnár Katalin könyvtáros: Az 1990-es évek elején kezdődött. Egy baráti társaságban sokat beszélgettünk hétről hétre, miközben a hétköznapi apró történéseit értelmeztük. Kerestük, hogy az átélt események mögött milyen indítékok vannak, elemeztük a tettek „igazságosságát”. Vágytunk arra, hogy „igazi” kulcs legyen a kezünkben, amit tudunk használni bármilyen helyzetben – megtalálva a hiteles megoldást.

Egy alkalommal Katona Csilla – aki abban az időben börtönmisszióval foglalkozott – résztvevője volt a beszélgetésnek. Elmesélte, milyen mélységeket járt meg élete során, s hogy a kivezető utat nem ő maga találta meg, hanem a hite által, az Úr kegyelméből kapta. Megtérésének történetét megdöbbenve hallgattam. Nem fért hozzá kétség: új kapuk nyíltak meg akkor. Valami elke-

dődött, és volt folytatása is. Csilla meghívott a Szent Imre-templomba misére. Különleges lelki közeg fogadott. Olyan emberekkel találkoztam, akik élnek a hitüket. Megérintett az akkori plébános, Varga László prédikációja. Megtudtam, hogy van, aki velünk van mindennap, és feltétel nélkül szeret. Kérdéseimre kikezdetlenül szívbéli válaszokat kaptam.

1995-ben indult el a Szentlélek szeminárium, ahol tanításokat hallgattunk, kis csoportban imádkoztunk. Közben reánk szállt a béke, betöltött a Szentlélek. Bizonyára a küldetési misén, a lélekáradáskor költözött a szívembe az Úr végérvényesen. A közösség később is együtt maradt: hétről hétre egymás tükrébe nézve növekedtünk, kerestük, hogyan élhetjük meg hitünket a mindennapokban. Ehhez remek terep volt a család, próbatételek sorával. Hálával emlékszem vissza a Porcsa Tamás és Nóra által vezetett közösségre is, az ott töltött vidám órákra, ahol a legnagyobb problémák szinte észrevétlenül oldódtak meg a kimondás által, miközben új látószögbe kerültek az események. Sőt! Humorral néztük azt, ami előtte kiborított. A családokért indult zarándoklaton 2000 szeptemberében gyerekeinkkel és közel kétszáz „szentimréssel” együtt gyalogoltunk Bárdudvarnokra. Az egyes pihenők állomásain elméledtünk és imádkoztunk. A Porta Pacis Lelkigyakorlatos Házban Ancilla nővér várt minket, az udvarán tartott szeretetvendégség során baráti kapcsolatok szövődtek. Laci atya házaspárokhoz szóló májusi lelkiGYakorlata is kitörölhetetlen emléket hagyott. A Petőke-völgyben az ároksparton elméledtük át a tanítások után feltett kérdéseket, szembeültünk önmagunkkal, majd gondolatainkat megosztottuk a többiekkel. Az egyedül töltött óra alatt vettük észre azt is, hogy tavasz van, ébred a természet. De a Gyertyánosban a majálison is milyen jó bulik voltak felnőtteknek, gyerekeknek egyaránt! Túrák, kézművesprogramok, íjászat, főzőverseny, esti koncert – mind-mind közösségkövácsló erővel hatott. Laci atya csütörtöki templomi tanításaiban és az azt követő szentségimádás során sok-sok ajándékot kaptunk. Előadásából jegyzeteket készítettünk kis csoportra, ahol újból átbeszéltük, sokszor még a tanítás alapját adó könyveket is elolvastuk.

Lőrincz Sándor 1994-től 2020-ig szerkesztette egyház-községünk lapját, a Szent Imre Híradót. Kezdetben csak néhány oldalon tudósított a programokról, majd olvasmányos, informatív, lelki töltekezést nyújtó cikkekkel jelentkezett negyedévente. A lap a templomi közösség életének hű tükré volt, szerettük olvasni. Példányait a megyei könyvtár somogyi részlegének periodikagyűjteménye bekötve őrzi a kutatók számára.

1998-ban bevezette Laci atya az egész napos szentségimádást a templomban, amely Tomanek Ferenc plébánosnak köszönhetően azóta is tart. Az oltáriszentség szemlélése közben a homály oszlik szemünkről, Jézus jelenvalóságába kapaszkodva tisztábban láthatunk.

A közbenjárás a szolgálóknak is javára van

Terestyényi Csilla, a Szent Imre-templom egykori sekrestyése, irodaigazgatója, az „Érints meg engem!” közbenjáró imaközösség vezetője:

Az elmúlt harminc év szolgálataim, s a jelenlegiek arra tanítottak meg, hogy csak krisztusi alázattal közelítve nyílik meg a hozzánk forduló lelke és válik befogadhatóvá a szeretetre. A kezdetek óta végzek közbenjáró imát, az utóbbi években Eloldozva szolgálatot is, és csodálattal szemlélem az Úr végtelen kegyelmét a lelki és testi gyógyulásokban, szabadulásokban. Ehhez a szolgálathoz kapcsolódnak a lelki beszélgetések, s nagy öröm volt számomra, hogy a covid ideje alatt is megkerestek e célból, hiszen egy ilyen krízisben még inkább szükséges a segítség. Visszaemlékezve a Szent Imre-templomban tartott kezdeti Szentlélek-szemináriumokra, elmondható, hogy az akkori szeminaristák mindegyike a mai napig lelkesen szolgál, és az akkor alakult közösségek is együtt vannak különböző területeken építve Isten országát. Ki kórházban, ki karitás-önkéntesként, ki a közbenjárásban vállal feladatot, ki az oltárnál, és közülük némelyek akolitusok, diakónusok lettek. Látszólag úgy tűnik, szolgálatunk csak a hozzánk fordulóknak válik javára, ám egy-egy ilyen alkalom révén mi, szolgálók is nagy ajándékot kapunk Istentől. A „kiscsoportok” szüntelen imádkoznak az egyházmegye papjaiért, mindenkori püspökéért, a hívek egységéért, hiszen az ima az egyik legerősebb fegyver a sátán támadásai ellen, de az édesanyák imája – amelyet szintén több csoport végez –, ugyancsak védelmet nyújt a családoknak.

Szívesen emlékezem azokra a karizmatikus találkozókra is, ahova több busznyi jelentkezőt tudtunk vinni templomunkból. A 30. születésnapon hálát adok azért, hogy mindennek részese lehettem, és azért is, hogy az egyházmegye kívül is átadhattuk tapasztalatainkat. Hálát adok az énekes-gitáros csoportokért is, melyek zenei közreműködése misén vagy más eseményen új lehetőséget kínált és kínál az evangelizációra. Már Pázmány Lajos atya idején is működött Horváth Zola csapata, számos keresőt bevonzva a templomba, s az egyházba.

Kikötőben

Jobbágy Zsuzsanna hétgyermekes agrármérnök, közösségvezető: Amikor először Kaposváron jártam 1997-ben, még itt állomásoztak az amerikai katonák. Gimis osztálykirándulás keretében érkeztem, diáklánycént félelmetes érzés volt a sétálóutcán feketebőrű katonákkal találkozni. Mivel katolikus leányiskolába jártam, a programunk egyik emlékezetes mozzanata Balás Béla püspök atyánál tett látogatásunk volt. Közvetlensége, lelkesedése, a fiatalokra való odafigyelése magával ragadott. Beszélt nekünk egy különleges tervéről, amelyet a fiatalok számára szervezett „keresztény diszkó”-nak definiált. Egy olyan hely, ahol a fiatalok tudnak szórakozni, ismerkedni, kulturált körülmények között, keresztény értékrend mentén. Az ötlet nagyon tetszett és akkor még nem sejthettem, hogy életem fonala majd mélyen beleszövődik a Kaposvári Egyházmegye életébe.

De addig még sok víznek kellett lefolyni a Kaposon... Egyetemi tanulmányaimat már itt kezdtem és amikor ifjúsági közösséget kerestem, eszembe jutott Beton atya és a vele való beszélgetés, így a püspökség felé vettem az irányt. Onnan hamar a Szent Imre Plébániára irányítottak, ahol abban az időben működött egy egyetemista-főiskolás közösség. Hetente találkoztunk, agráros, egészségügyi, tanítóképzős diákok és más fiatalok is. Rendszeresen szerveztünk kirándulásokat, bálakat, sok-sok közösségi alkalmat, melyekre gyakran plébánosunk, Laci atya is elkísért minket. Az évek alatt egyre inkább magával ragadott az a fajta evangelizációs lelkület, melyet Laci atya mellett, a Szent Imre Plébánia közösségében megtapasztaltam. Sok szervezői szolgálatot tudhatok magam mögött, amelyekkel építettük Isten országát. Szentlélek-szemináriumok, gyógyító alkalmak, élő rózsafüzér, imaháló a városért, Alpha kurzusok, karizmatikus lelkigyakorlatok Regina Collins nővérrel, Josip Loncarral, Mijo Baradával...

Közel 25 év elteltével, 2022 őszén pedig megnyitottuk John Simoneau atyával a Kikötő klubot, amely egy hely a tiniknek, ahol játszhatnak, beszélgethetnek és még „keresztény diszkó” is van. Isten útjai kifürkészhetetlenek.

SPIRITUS 2023. május

A végtelenség ajándéka

Tolnai Mária drámatanár: Ünnepre készülünk. Ünnepelni fényesen, áttetszően, egyszerűen, méltósággal kell.

Emlékezni történetekre, emberekre, eseményekre. Az együttlétek, a találkozások sűrű levegőjére, elakadásokra, újraindulásokra, hiányainkra, sebzettségünkre, megváltottságunkra.

Mélyebbre nézni újból és újból, szabadságunk és határaink mélyére, közösségi létünk valóságába. Önzetlennül adni és megajándékozottá válni. Tisztelni, szeretni és védeni mindazt, amit a Szeretet formál bennünk. És válaszolni a Szeretet szavaira.

Hordoz.

Hordozott.

Hordozlak.

Hordozol.

Észrevétlen.

Mindig.

Belesimulsz beszélgetéseim jóízű csendjébe.

Elcsukló sírásokba, erőt adó ölelésekbe.

A körülvevő világba, a cseresznyefa alól látható tó vizébe,

ahol csónakokat hívsz távoli kikötőbe,

hogy hullámok vad táncába simuljanak.

Az utakat, kapualjakat, megnyílt falréseket

virágok pompájával ékesíted.

Átrajzolod zöld indákkal az összedőlő házak csupasz ajtókereteit,

kitört ablaküvegeit.

Emlékeket sodorsz a lábam elé,

sírást, nevetést, vágyakat, elmulasztott öleléseket, fájdalmat, gyászt.

Elszakadt, szétfeszített életdarabjaimat

arannyal fogatod össze,

törtségében is értékessé.

Életem mindennapi szárait befonod

a már elkészült kelmébe.

Lágy tapintású, rám szabott ruhámmá alakítod, amibe

színeket fest a fény.
 Sárfojtjait kifehériti az áldott eső.
 És egyszer majd színekavalkádjaim beleolvadnak
 a Te egyetlen színedbe,
 a végtelenség ajándékába.
 A legvalóságosabb társam vagy.
 Mint aki soha nem hagyott el.
 Mint akit soha nem hagytam el.
 „A te jó lelked vezessen engem /egyenes földön.”
 (Zs.142,10)

Örömhírről a fogorvosi rendelőben

Dr. Kocsis Gabriella fogorvos, szájsebész főorvos: Harminc évvel ezelőtt, de még korábban sem hittem abban, hogy valaha emberközben lesz majd a püspökünk, ráadásul olyan, aki megszólítható, ám Istennek más terve volt. A somogyi megyeszékhely templomai közül a Szent Imre-templom volt és maradt a legfontosabb számomra. Itt találtam meg a helyemet és itt döbbsentem rá: az életben a szeretet és az irgalom a legfőbb dolog. Ezért lehet teljes nyugalom és elégedettség a szívemben, mert meggletem lelkem békéjét.

Fogorvosi rendelőmben is így vagyok jelen, s próbálom minden feladatomban a szeretet és az irgalom kettősében végezni. Az elmúlt évtizedek alatt az egyházmegye több papja megfordult és megfordul most is nálam. Így arra is adódik alkalom, hogy a páciensek előtt, közösen beszéljünk az Örömhírről, ami engem is nagy örömmel tölt el, hiszen életünk alfája és omegája Isten. Az is tudatosult bennem, hogy az, aki nem kap olyan hitbéli nevelést, mint amelyet én kaptam családomtól Nagybjomban, az vélhetően sokkal nehezebben jut el – ráadásul olykor elég keserves úton, sok vergődés és kétely közepette – az istenhitig, ami valóban kegyelem.

Évtizedek óta imádkozom papokért és világiakért, a keresőkért – hiszen az egyháznak mindannyian tagjai vagyunk –, és Istentől feladatul kaptam azt is, hogy álmatlan óráimban az arra rászorulókéért, köztük sok ismeretlenért, mondjam fohászaimat.

Térden

Lőrincz Attila független filmes: 15 éves vagyok. Gimnáziumom tornacsarnokában állok a hangkeverő előtt és lelkesen állítom be hangszerről hangszerre az Emmanuel Közösség nyári táborának zenekarát. Érkezik a kórus, a szólisták, végül az oltár és az ambó mikrofonját is tesztelem a nyitómise előtt. Ekkora pulton még sosem dolgoztam és talán ekkora rendezvényen sem. Büszke vagyok magamra, és elégedetten mosolygok, amikor megszólal a bevonuló ének. Szépen szól az egyetemről kölcsönvett hangosítás; Szörényi János bácsi, a felszereléssel együtt érkező stúdióvezető is elismerően bólogat. A szentmise után dicsőítés következik, már nem figyelem annyira a potmétereket, jobban foglalkoztat az egyik énekes lány. Felveszem a fejhallgatót, és – szigorúan szakmai alapon – belehallgatok az ő mikrofonjába. Hangszíne megigéz, csukott szemmel fülelem. Aztán számomra is váratlanul letérdelek, széttárom a karom, és én is dicsőíttek.

Láttam már ilyet korábban a szomszédos Szent Imre-templomban, de valahogy sosem fogott meg. Csodálkozom, hogy már jó tíz perce így vagyok, de nem fáj a lábam, szinte nem is érzem. Mondjuk mást sem nagyon, de egyáltalán nem zavar, inkább megnyugtat. Könnyezni kezdek és ráeszmélek, hogy mi történik valójában. Megértem, hogy most épp átölel az Isten, és csak néz rám. Nézi a fiút, aki dolgozni és csajozni jött ide leginkább. A fiút, akinek bakancsánál csak a szája mocskosabb, és aki hallani sem akart még pár hónapja az Emmanuel vagy az Antióchia közösségekről.

Ősszel Polgár Krisztitől kapok levelet – nem először –, most is Antióchiás nagyhétvégére hív, de már nem iktatom azonnal a kukába, hanem jelentkezem. Pár évvel később már együtt vezetjük a hétvégét, és a szombati találkozókat sem hanyagolom. A görkoris bőgatyát kezdem kinőni, s nyaranta inkább utazom Galambokra imatáborozni vagy Međugorjébe a Szűzanyával konzultálni. Az előbbiben életre szóló szövetségek születnek és erősödnek, Mária pedig az apró boszniai településen mutat be a feleségemnek. Kétszer is.

Egyházmegyénk születésnapjának évében 11. házassági évfordulónkat ünnepeljük. A Lélek kegyelméből három gyermekünk mellé nyáron érkezik a négyes számú versenyző.

Biztonság, szerető család várja, ahol a hétköznapi küzdelmeken kívül minden rendben van.

Minden.

Rendben.

Van.

Most is a hangkeverő mellett térdelek...

Az egyház zenei anyanyelvéért

Szili Zoltán egyházmegyei zeneigazgató: A Kaposvári Egyházmegye alapításának évében indult útjára a Sármelléki Egyházzenei Tábor. Hamar nagy népszerűségnek örvendett a fiatalok körében. Több turnust indítottunk, hogy minél többen megismerhessék az egyházzenet egy vidám hangulatú táborban. Balás Béla püspök úr minden nyáron meglátogatta a tábort, előadást tartott, hitünk elmélyítését segítette. A mustármag jó földbe hullott, az egykori táborlakók közül több egyházzenesz szolgál templomainkban, egyházi énekkarokban szolgálnak, de vannak, akik meghívást érezve a papi hivatást választották. Ugyanebben az évben alakult meg a Sonoro Duo Bogáthy Gábor trombitaművész barátommal, hogy a hangszeres zenével is a liturgia szépségére irányítsuk a figyelmet. 4 albumunk jelent meg, számtalan templomban zenéltünk országhatáron belül és kívül.

1994-től az egyházmegye kántorokat képez tanfolyami keretek között, hogy a liturgia méltó zenei vezetői legyenek. Évente kántornapokat szervezünk, hogy közösség alakuljon ki, a szakmai tapasztalatokat át tudjuk adni, és a meghívott előadók vezetésével ismereteinket bővíthessük. Orgonaturá, a kiadás előtt álló új énekeskönyv megismerése, zeneelméleti ismeretek bővítése, hitéletünk ápolása tartozik a legfőbb gondolatok közé.

1995-ben a katolikus gimnázium akkori igazgatója, dr. Ozsváth Ferenc hívott az intézménybe ének-zenetanárnak. Garai László igazgató megkért egy iskolai kórus megalapítására. Támogatásával néhány tanév alatt sikeres ifjúsági vegyeskar

született, számos elismerést felmutatva. Az intézményben zeneiskolát alapítottunk, így már a hangszeres zene oktatása is elkezdődhetett. 1999-ben Rózsás László apát úr hívott a megüresedett székesegyházi karnagyi szolgálatra. Az újjáalakult kórusral 2000-ben rendeztük meg az I. Kaposvári Egyházzenei Napot az egyházmegyében szolgálatot teljesítő énekkarok, egyházzeneszek számára, amely rendezvény a mai napig minden évben várja ez énekeseket a székesegyházba. A Magyar Katolikus Rádió számára „Daloljatok az Úrnak” adássorozatot rögzítettünk, ahol gyönyörű népekeinket tanítottuk a rádió hallgatóinak. A székesegyházi zenei szolgálat mellett kórustalálkozókon énekelünk, képviseltük az egyházmegyét országos egyházzenei rendezvényeken.

2000-ben Balás Béla megyéspüspök úr kinevezett a Kaposvári Egyházmegye zeneigazgatójának. Feladatom lett a kántorok szakmai vezetése, az egyházzenei élet szervezése. Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Kaposvári Kihelelyezett Tagozatának megbízott oktatójaként az egyházzenevel ismerttettem meg a hallgatókat.

Az idei évben a fiatalok számára indítjuk el a Tavaszai Egyházzenei napot „Az ifjúság zenéje – gregorián kóruskultúra” mottóval, melynek első állomása a balatonlellei Szentháromság-templom lesz. Bízunk benne, hogy a jövő generációja megismeri, megszereti és újra megszólaltatja egyházunk zenei anyanyelvét.

„Ne hagyjátok a templomot, A templomot és az iskolát!”

Varga Bálint, a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója: Az 1993-as év nem csak az egyházmegye számára, de az én életemben is különleges esztendő volt: elkezdtem egyetemi tanulmányaimat, édesapám új munkát vállalt, új plébános érkezett egyházközségünkbe. A tanulmányokból hazaérkezve, szívesen hallgattam Beton atya és Laci atya szentmiséit, szívesen vettem részt a közösségi programokon a templomkert-takarítástól, a táborszervezésen át farsangi bálókig. A rendszerváltás utáni évek nehézségei, bizonytalanságai ellenére várakozással és reménnyel

teli időszak volt ez, sok szép emlékekkel. Hamar kiderült, hogy a „szabadság” nem is olyan könnyű dolog, a kitérő világ csábításai között szükség van a keresztény értékrendre és az egyház tanítására. A fiatal egyházmegye fiatalos lendülettel és megoldásokkal igyekezett ezt megvalósítani, felismerve a fiatalok nevelésének fontosságát.

A kaposvári katolikus iskola (új)születése két évvel megelőzi az egyházmegyét. Én ide már nem járhattam, de az iskolát választó fiatalabb családtagok, barátok, ismerős atyák és tanárok, később kollégák révén követtem az intézmény sorsát. Folyamatos építkezés történt, a közös akarat vitte előre az intézményt, amely szépen fejlődött, bővült. Sok egyéni és közös siker született, sok nehéz helyzetet sikerült megoldani, sokan tették hozzá a maguk részét a növekedéshez.

Most, 30 év után azt tapasztaljuk, hogy nem egyszerűbbek a külvilág kihívásai, nem könnyebb a választási lehetőségek útvesztőjében megtalálni a helyes irányt. Az iskola képes megadni a fiataloknak a továbblépéshez szükséges tudást, és a személyiség fejlesztését, a lélek ápolását is fontosnak tartja. Keresztény értelmiségi fiatalokat szeretne képezni, egyéni életükben boldoguló és boldog embereket, és a templomok padjait megtöltő híveket. Ahhoz, hogy ez a jövőben is így történjen, szükség van az egyházmegye, a hívek a teljes iskolaközösség támogatására. Biológiai hasonlaltal, szimbiotikus kapcsolat ez, így működhet eredményesen.

A munkatársak, a fenntartó segítők és a szülői közösség felkészültségét és elkötelezettségét látva, bízom benne, hogy a közös gondolkodás és munka határozza meg a jövőt, és a helyi katolikus közösség meg tud felelni Reményik Sándor majd' százéves figyelmeztetésének: „Ne hagyjátok a templomot, / A templomot és az iskolát!”

A fiatalok tarthatják fiatalon az egyházmegyét

Visnyei Katalin, a kaposvári Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tanára: A katolikus gimnázium első érettségiző évfolyamára jártam. Nagyon sok szép élmény köt ehhez az időszakhoz. Az egyik legmeghatározóbb a Má-

ria evangéliuma című rockopera volt. Osztályfőnökünkkel, Szörényi Jánosnéval, felmentünk Budapestre megnézni az előadást, ami aztán annyira megtetszett nekünk, hogy osztálytársaimmal és az iskolánkba járó tanulókkal elhatároztuk, mi is elő szeretnénk adni belőle részleteket egy iskolai ünnepségen. Sokan társultak ehhez az elképzelésünkhöz, mígnem egyszer csak azon kaptuk magunkat, hogy összeállt az egész rockopera. Nagyon sokat készültünk, egyre több diák csatlakozott az énekesekhez, tánckarhoz. Az iskolában ez csodálatos közösségépítő időszak volt. Általános iskolásoktól a gimnazistákig mindenki szerepet kapott. Már csak a jelmezek és a díszlet hiányzott, amiben Molnár Júlia tanárnő volt segítségünkre. Előadásunk annyira kinötte magát, hogy az akkori Latinca Sándor Művelődési Központban mutattuk be, ahol már a Csiky Gergely Színház művészei is a segítségünkre siettek. Az előadásra meghívtuk az alkotókat is, akik gratuláló táviratot küldtek és örömeiket és támogatásukat fejezték ki. Többen, akik ebben az előadásban részt vettek, a későbbiekben előadói pályára léptek. Ilyen például P. Petőcz András, akinek színészként is lehetősége nyílt majd 30 évvel később újra színpadra lépnie abban az előadásban és ugyanabban a szerepben, amelyben gimnazistaként is láthattuk. Ő alakította János apostolt. Kiss Ildikó, Szabó Réka, Györfi Kata, akik a főbb szerepeket alakították, szintén az előadóművészetet választották később hivatásul.

Amikor születésnapot ünneplünk, jókívánásokat szoktunk az ünnepeltnek mondani. Én azt kívánom a Kaposvári Egyházmegyének, hogy a továbbiakban is sok-sok fiatal vegye körül, akik mindig fiatalon tartják és gazdagíthatják hitükkel, hivatásukkal az egyházmegye életét.

Segesdi ima a nemzetért

Borza Miklós, balatonszemesi plébános: Én 1977-ben születtem Kaposváron, és ott is nőttem fel. 2001-ben szenteltek pappá, szintén a megyeszékhelyen. Végig tudtam kíséreni az egyházmegye létrejöttét, életének alakulását, mind a mai napig. Hogy nekem mit hoz fel ez a 30. születésnap? Három – számomra – fontos dolgot: Még somogyzobi

plébánosként a nagy történelmi múltú, ősi búcsújáró hely, Segesd is hozzám tartozott. Örömmel emlékezem vissza az ott rendezett egyházmegyei szintű találkozókra. A helyi fiatalokkal sok egyházmegyei ifjúsági találkozót tartottunk, melyeken több százan vettek részt alkalmanként, sőt Balás Béla püspök atya, mint főpásztor, a jelenlétével, misézéssel, prédikációival erősítette ezen találkozókát. 2006-ban, szintén Segesden, az egyházmegyei engesztelő napon imádkoztunk nagyon sokan, nemzetünk lelki megújulásáért. Az imát később is folytattuk, s a búcsújárás is nagyon sok lelki hasznot hozott. Számos pap és világi hívő, előadóművész és tanúságtevő tette gazdagabbá ezeket az alkalmakat.

Varga László püspök atya főpásztori szolgálatának kezdetén egyházmegyei zsinatot hirdetett, ami tavaly zárult le. Ebben zsinati tagként én is részt vehettem. Úgy érzem, fiatal egyházmegyénk megújulását, erősödését szolgálta a zsinati folyamat, a zsinati könyvben leírtak pedig feladatot jelentenek a reményteli jövőt szolgálva.

Értékmentő és -teremtő küldetéssel

Dr. Sipos Imre, Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség szerzetese: Egyházmegyénk harminc éves történetéhez hozzátartozik annak a lelkipásztori közösségnek a munkája, amely még a rendszerváltás előtt, az 1980-as évek elején titokban kezdett szerveződni a külső-somogyi Miklósiban. A kis falvakban közösségi lelkipásztorkodást szerzetesi életformában megvalósító Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösséget (SJP) 1996-ban hagyta hivatalosan jóvá a kaposvári egyházmegyében Balás Béla megyéspüspök. Vezetőjeként megerősítette Galbavy Jenő József prior atyát. A rend javára 1996 októberében szenteltek áldozópappá, és a szentelési szentmise végén a priorral együtt a püspök előtt letettem szerzetesi örök fogadalmamat. Rajtunk kívül akkor 7 külső testvér is ígéretet tett, hogy példamutató keresztény élettel, rendszeres imádsággal és számtalan más módon igyekeznek a közösség munkáját segíteni. Azóta 16-ra emelkedett a külső testvérek száma. 2023-ban

egy újabb novícius kezdi meg teológiai tanulmányait. Célkitűzésünk, hogy életünk, munkánk, értékmentésünk alapján az egyház ügye megbecsült legyen. A kettős névválasztásunk azt fejezi ki, hogy az apostoli munkát a szemlélődő étellel igyekszünk összekötni. Ezért a miklósi központi szerzetesházunkon kívül, lakott területtől távol, egy monostort is felépítettünk. Legfőbb feladatunk a püspök által a közösségre bízott 11 kis falu (Törökkoppány, Szorosad, Somogydöröcske, Miklósi, Kára, Zics, Somogyegres, Kapoly, Somogyegyes, Pusztaszemes, Kereki) lelkigondozása. Öregedő, csökkenő létszámú kis falvainkban a szokásos papi munkák kiegészülnek fizikai és tudományos munkákkal is. Építkezéseinkkel, templomtatarozásainkkal, restaurálásokkal, természeti környezet szépítésével, továbbá helyi újság szerkesztésével, teológiai és helytörténeti könyvek kiadásával igyekszünk értékmentő és -teremtő küldetésünket teljesíteni. Magvetés című újságunk az egyházmegyével egyidős, betöltötte a 30. évfolyamát.

Énekel, szívből, lélekkel...

Némethné Horváth Emília, a nagykanizsai Magvető Közösség vezetője: Végtelen hála és köszönet van bennem Istennek, hogy ilyen vidámnak és energiabombának – ahogy mások mondták – alkotott, hogy a gitár és férjem, Imrusom által „rászedett, s hagytam, hogy rászedjen”, hogy Őt kövessem, és a hitem által olyan gazdag lett az életem. Igen, dallal kezdődött, a gitáros dalokkal tanultam meg imádkozni, ez volt a csali, nem csoda, hogy azóta nem teszem le ezt az evangelizációs eszközt, ami oly sokak lelkében visszhangra talált. Minden Isten kegyelme, nem az én érdemem. Mondhatom, nem hagyott békén és állandóan ötleteket adott, amiket igyekeztem elkezdni, megvalósítani. Az egyházmegyénk megalapítása előtt 9 évvel már működött a Magvető Közösség, ez a gitáros megtartó erő, amellyel oly sok szolgálatot éltünk meg. Felejthetetlen élmények voltak kezdetben is, az inkei 3 év misszió után, amikor a Felső templomban bérnyúláson zenéltünk, emlékszem Beton atya püspöki áldására, amikor halvány mosolyával jelezte: Jó, hogy vagytok, csináljátok! Mi-csoda megtiszteltetés volt, mikor egy taizei kottagyűjteményt

kaptam tőle, személyre szólóan dedikálva. Akkor még ez hatalmas kincs volt. Persze a Párizsi Ifjúsági Előtalálkozóra is emlékszem, amikor vidám műsor keretében énekeltem neki: „Lazítani!”. Jól vette a vidám kritikát.

Hihetetlen, ha végiggondolom, mennyi örömet adott a sok szolgálat, így a Passiójáték, amelyet 2000-ben a Somló-hegyen adtunk elő kétezer embernek, saját zenével, szöveggel, jelmezekkel. Hatalmas kód volt azon a napon, és Eperjes Károly konferált, aki megnyugtatott minket, ő színész, tudja, hogy kódben nem lehet játszani. Elérte, hogy először a jelen lévő püspökök beszéltek, s csak ezt követően jött az előadás. Hihetetlen feszültség volt bennünk, csak egy közös Miatyánk tudta összekapcsolni a 101 lelkes szereplőgárdát, majd, amikor Jézus szerepében Göndics János atya a feltámadás-jelenetben színre lépve énekelte, hogy „Békesség!”, abban a pillanatban kisütött a nap. Ez hatalmas istenélmény volt mindannyiunknak!!!

Közösségünk formálásához nagy mértékben hozzájárult dr. Rumszauer Miklós atya, akinek köszönhetjük a medjugorjei zarándoklatokat, ahol megkaptuk a zenénkhez a szentségimádás lelkületét, s immár 25 éve minden hónapban itt Nagykanizsán is szolgálunk szentségimádáson. Ugyancsak Miklós atyának köszönhetjük az Antióchia közösség és az imatáborok indulását, mindez nagy vonzerő fiataljaink számára. Férjemmel főszervezői lettünk mindkét „mozgalomnak”; a munkát saját gyermekeink miatt kezdtünk el, majd megtapasztaltuk, hogy a gyermeki lelkület milyen nyitott Istenre, és ámulva hallgattuk a szentírás-feldolgozásokat, amelyekben sokszor hangzottak el teológiai bölcsességek, amelyeket még nem tanulhattak a gyerekek. Mi ez, ha nem a Szentlélek ereje?! Az Antóchia közösséget 13 év után átadtuk a Kóré házaspárnak, és örömmel tapasztaljuk: ma is működik! Ez egyfajta megszólítása a már bérmlákozott fiataloknak, hogy ne kibérmlákozás legyen, hanem közösségben megtartva őket, hétről hétre épüljön a lelkük, erősödjön baráti kapcsolatuk olyan fiatalokkal, akiknek Jézus a példaképe, és akik az Ő útján szeretnének járni.

Az imatábor, amelyet francia barátainknak, a Marx házaspárnak köszönhetünk, mára már három helyszínen működik egyházmegyénkben, illetve Zalaegerszegen és Szombathelyen is remekül szervezik. Hihetetlen kegyelem, hogy éppen a 25 éves jubileum alkalmából elindulhatott az első felnőtt imatáborunk (FIT) egyházmegyénk lelkigyakorlatos központjában, Kaposzentbenedeken, és ekkor jött vissza Homokkomáromba Incy lányom kiscsoportvezetőnek és ott volt első alkalommal Katica unokám is! (Szeretettel hívunk mindenkit az ideai FIT táborba, amely június 16–18 lesz.) Homokkomáromban az imaséta alkalmából kiderült, hogy fiataljaink több olyan programot szeretnének, amely nekik szól, például gitáros mise, osztályok együtt imádkozása, mozi és beszélgetés. A küldetésről szóló felmérésünkben kiderült, a gyerekek a legfontosabbnak mások megsegítését gondolják, ami számomra azt jelenti, van remény a jövő fiatalságában. Másrészt elgondolkodtató, hogy a misére járást a legutolsó

helyre sorolták. Van még mit tennünk!!! Szívvel-lélekkel szól minden közös napon az imatábori himnusz, amely szintén Isten kegyelméből, a Szűzanya közbenjárására született egyik medjugorjei zarándoklaton. A taps, az öröm az egekig ér: „Együtt dicsérünk és áldunk, Urunk, hogy megalkottad az imatáborunk!”

A FIT egy hétvége, ahol bármelyik felnőtt megismerheti az evangéliumok feldolgozásának módszerét, lehet kérdezni, amit egy vasárnapi prédikációnál lehetetlen, és persze minden vidám program is van, mint a fiataloknál (ismerkedés, kézművesség, tánc). A legmeghatározóbb talán a kiscsoport, a szentségimádás és dicsőítés. Mi ugyanolyan lelki örömben búcsúztunk egymástól, mint a gyermekek. Rendkívüli biztatást és erőt ad, hogy minden táborunkba eljön Varga László püspök atya.

A személyes élményekre csak röviden tekintek vissza. Feledhetetlen élményt jelentett a Szemesi Ifjúsági Találkozó, ahol 10 évig szolgáltunk zenénkkel, vagy a Kölni Ifjúsági Világtalálkozó előtt a T-mobil csarnokban, Bonnban, mikor az egész magyar fiatal küldöttségnek zenéltünk, a 60 másodperc musical, amivel evangelizáltunk a Dunántúlon, a Passiójáték Kőszegen, Budapesten, Felsőrajkon, Gelsekaráton és persze itthon, Nagykanizsán. Jelenleg egy újabb szeretet-közösségen dolgozunk, az ökumenikus dicsőítés keretében, ahol az ének mellett tanítás, ima, tanúságtétel is elhangzik.

Eszközként Isten kezében

Feketéné Szabó Márta, a Kaposvári Egyházmegye Karitász igazgatója: Mi Isten terve az életemmel? – tesszük fel oly sokszor a kérdést magunkban. Zörgetünk azon a bizonyos ajtón, hogy választ kapjunk, teljes útmutatással és bátorsággal a megvalósításhoz. Rengeteget ostromoltam magam is az „ eget” a válaszáért az elmúlt 15 év alatt, amióta Isten meghívott, hogy kövessem. Különösen fontossá vált számomra akkor, amikor püspök atya kinevezett a Kaposvári Egyházmegyei Karitász vezetésére. Tele voltam kétségekkel és bizonytalansággal, amit az önkénteseink szeretete és lelkesedése, ismerőseim támogatása hamarosan eloszlott. Úgy éreztem, az Úr megfogta a kezem és megmutatta, hol tu-

dom Őt a legteljesebben szolgálni. Sok segítőt és támogatót adott mellém, akiknek az odaadása, önzetlensége magával ragadott. Bár addig sem állt távol tőlem az emberek segítése, akkor úgy éreztem megtaláltam a helyem és a hivatásom, és ez a jelenre is igaz.

Az évek folyamán mottó és vezérfonal lett számomra az a gondolat, amit még önkéntes szolgálatomban fogalmaztam meg: Meglátni az embert a külső mögött. Megélni a „jézusi” szeretetet nap, mint nap, amikor segíteni tudsz annak, aki kér és támogatod azt is, aki nem szól, csak hálás azért, mert észrevetted. Krisztus irgalmas arcának egy vonása a mi arcunkon. Mindennap eszközök vagyunk munkatársaimmal, önkénteseinkkel a Gondviselő kezében. Olyan élethelyzetekkel találkozunk, amelyek sokszor könnyet csálnak a szemünkbe, együttérzéssel töltenek el bennünket. Gyakran kell megállnunk, hogy tetteinket ne csak a józan ész és a realitás vezesse, hanem tudjuk meghallani Isten akarát és ráhatározni az Ő tervére. Ezek a pillanatok lesznek aztán majd az erőforrásaink, mert megláthatjuk az Ő dicsőségét.

Hálás vagyok Istennek azért, mert a Karitásban végzett munkám során megvalósíthattam a Tőle kapott víziómat. Olyan mélyről jövő emberekkel dolgozhatom, akik a társadalom által kizsáztottak, a peremről jönnek tele sérülésekkel, de még nem adták fel, és ott van bennük a vágy egy új életre. Boldog vagyok, hogy ráláthattam arra, hogy életem nehézségeit azért engedte meg az Úr, mert most a hivatásomban, az általuk szerzett tapasztalataimat, felismeréseimet tudom kamatoztatni. Ehhez rengeteg támogatást kapok a családomtól, munkatársaimtól, barátaimtól. Mindazt, amit az elmúlt években, évtizedekben tettünk és tettek elődeink a Karitás szolgálatában, a nehézségekkel küzdő emberek, családok, idősek terheinek könnyítésének érdekében tettük, önzetlennel és nagy-nagy szeretettel.

Egyszerre dobbanó szívek

Nagyné Tóth Mónika, a Balatonszemesi Katolikus Találkozó szervezője: A Kaposvári Egyházmegye számomra a biztonságot, az otthonot, a békét, szolgálatot és a nyugalmat jelenti. Hálás szívvel gondolok azokra az atyákra, a barátá-

imra, a Hajszolóra, (Országos Katolikus Vezetőképző) akiktől oly sokat kaptam. Mindig örömmel megyek vissza a gyökereimhez, és amikor elfáradok, jó érzés erőt meríteni akár a találkozásokon, programokon, tanításokon keresztül. Több, mint 20 éve távol élek azt otthonomtól, de olyan jó hazamenni, és mint egy jó családban, mindig tárt kapukkal és nyitott szívekkel találkozom, amikor hazatérek.

Az egyik legfontosabb program számomra a Kaposvári Egyházmegyében a Balatonszemesi Katolikus Találkozó, melynek szülőfalum ad otthont. Amikor elkezdtek, még nem gondoltuk, hogy ebből egy egyházmegyei találkozó születik, csak pár lelkes fiatal, akiket 1997-ben a Párizsi Ifjúsági Világtalálkozón a Szentlélek tüze megérintett, szeretett volna újra találkozni, és „kicsiny kis fényként” világítani. Huszonöt év távlatában hatalmas ajándék, hogy sokakkal dobban egyszerre a szívünk, amikor ismét találkozunk, és ott tudjuk folytatni, ahol egykor elkezdtek. Őszinte barátságok, mély emberi kapcsolatok fonódnak össze, és mostanra már a gyermekeinknek is szeretnénk átadni azt az örömet, amit akkor és azóta is oly sokszor megtapasztalhattunk. Ez az öröm az Égből jön, és a szívünkig ér. Hálával gondolok egy atyára, aki, amikor a nagymamám temetésére vonatszárjék miatt nem tudtam volna hazamenni, kérés nélkül feljött értem Budapestre, és hazavitt, a temetésre pedig egy másik atyával együtt eljöttek, és szó nélkül mellettem álltak. Több atyára, akik a kezdetektől fogva biztattak, támogattak, és egy különösen kedves atyára, aki mindig abban erősített, hogy tegyem a Szűzanya kezébe a kéréseimet, aggodalmaimat.

Fontos számomra, hogy azokat a kapcsolatokat, amelyek az otthonomhoz kötnek, ápoljam, éppúgy, ahogy azt Bőjte Csaba atya is megfogalmazta: „A legnagyobb feladatunk nem az, hogy legyőzzük a rosszat, hanem, hogy felszabadítsuk egymást a szeretetre.”

KÉSZ – szellemi-lelki fogódzó

Kiss Kálmán, a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Marcali Csoportjának az elnöke: A Veszprémi Egyházmegyéjétől való leválás éppen a rendszerváltást követő időszakra esett, amikor a vallási élet ismét szabadon kiléphetett a

templomok falai közül, megkezdődhetett az evangelizáció az utcákon és a tereken, a régi és új egyházi közösségek szabadon tevékenykedhettek a diktatúrát és az üldöztetést követően. A hitéleti munkában nagy szerepe volt Balás Béla megyéspüspöknek, aki letette az új egyházmegye alapjait. Kiss Iván plébános 1993 őszén érkezett Marcaliba, aki a meggyés főpásztor terveit, elképzeléseit helyben nagy sikerrel valósította meg. Akkoriban a régi közösségek közül egyedül csak a Rózsafüzér Társulat működött. Viszont Iván atya lelkipásztori szolgálata alatt sorra alakultak az imakörök, az X (Ifjúsági Katolikus Szövetség), a Karitás, a Fény Gyermekei Katolikus Zenekar, valamint a Keresztény Értelmiségek Szövetsége (KÉSZ) Marcali Csoportja. A hitélet új lendületet kapott, miközben sorra újultak meg az egyházközség templomai, épületei. A KÉSZ Marcali Csoport legfőbb motorjai Kiss Iván plébános, aki azonnal felkarolta a kezdeményezést, továbbá Pozsonyi György (1949–2017) agrármérnök és dr. Laczkovics Anna (1950–2020) ügyvéd voltak. A feladat nem volt egyszerű Marcaliban, mivel egy keresztény, konzervatív elveket valló civil szerveződést kellett létrehozni egy olyan településen, amely korábban két laktanyával is rendelkezett, ahol a hitéletet visszaszorították a II. világháborút követő diktatórikus években. Az „új idők dalait” azonban sokan megértették, mivel 1995. július 3-án az egyházközség közösségi házában (X-ház) 40 alapító taggal megalakult a KÉSZ Marcali Csoportja. Ezen az ülésen részt vett dr. Csanád Béla, a KÉSZ akkori országos elnöke is. A jelen lévők akkor elnöknek Dr. Máté András orvost választották meg, aki 1997-ig töltötte be ezt a tisztséget. Majd Dr. Laczkovics Anna vette át a stafétát, aki egészen haláláig, 2020-ig töretlen hittel és nagy lelkesedéssel, fáradhatatlanul vezette az egyesületet. Az egyházmegye Varga László kaposvári megyéspüspök működése óta ismét felpozícióba került, rengeteg programot, továbbképzést, összejövetelt szerveztek, köztük az egész egyházmegyét átfogó és érintő zsinatot is. Marcaliban is többen részt vettek ebben, a Jó Pásztor Imaközösséghez is sokan csatlakoztak, csakúgy a meg nem született gyermekekért szép számmal vállalták az önkéntes imádkozást. Nagy lelki élményt jelentett a Missziós Kereszt érkezése is. Öröndetes módon az elmúlt évben megtartott Szentlélek szeminárium is meghozta a várt „termését”, mivel Férfi Kör alakult Marcaliban. Tagjai rendszeresen összegyűlnek a küldetésüknek megfelelően, melyhez útravalót a püspök atyától kaptak. Az X-házban, a KÉSZ szervezésében rendszeresen tartunk különféle előadásokat, összejöveleket, valamint belföldi zárandokutakat is szervezünk, amelyek igen népszerűek és sok embert vonzanak. Tevékenységünk nemcsak a vallási témájú rendezvényekre korlátozódik, hanem történelmi, irodalmi, művészeti témákra, valamint közművelődési és nemzeti hagyományokat bemutató programokra is kiterjed. Ezek a rendezvények olyan népszerűek, hogy mára már nemcsak a tagságot, a keresztény híveket, hanem városi és vidéki érdeklődőket is szép számmal vonzzák.

A neves előadók találkozóival mellett nagy tömegeket vonzottak a KÉSZ Országjáró Kerekasztal-beszélgetések is, melyeket többnyire a kultúrházban tartottuk meg. Ezek fő szervezője Lanczendorfer Erzsébet, a KÉSZ győri csoport tiszteletbeli elnöke volt. Az előadók között Semjén Zsolt KDNP elnök, Gíró-Szász András politológus, Kövér László, az Országgyűlés elnöke, Harrach Péter, Fodor Csaba politológus, Simicskó István, Cséfalvay Zoltán államtitkár, Budai Gyula államtitkár, Mráz Ágoston Sámuel politológus is szerepeltek. Az utóbbi időkben pedig Azbej Tristan államtitkár, az Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program vezetője, valamint Möring József Attila, a térség országgyűlési képviselője volt az X-ház vendége, de Huszti Gábor, a Somogy Vármegyei Közgyűlés alelnöke is megfordult már nálunk.

A közelmúltban sikeresek voltak az adománygyűjtő jótékonyági előadásaink is, melyeken dr. Kurucz Ádám Konrád színész közreműködésével a háború sújtotta testvérszervezetünket, a beregszászi KÉSZ-Csoportot tudtuk megsegíteni, valamint a koronavírus járvány árváinak, a Regőczy István Alapítványnak is gyűjtöttünk.

A Szentlélek azt súgja, hogy van remény

Pohnert Dávid papnövendék: A Kaposvári Egyházmegyében fogom megkezdeni a szolgálatomat mint diakónus. Az egyházmegye jelenlegi képét pont a diakónia szóval tudnám leírni. A diakónia a szegényekkel, az elesettekkel való törődést jelentette az ősegyház életében. Ezt a fajta szeretetet mintegy szentségi rangra emelte az ősegyházi közösség. Ezzel együtt jár Isten Igéjének olvasása, megélése, tettekre váltása és továbbadása is.

A Kaposvári Egyházmegyében megtapasztalt valóság azt mutatja, hogy a diakónusi szolgálat e két alappillére jelen van, sőt igen nagy szükség van ezekre a jövőben. Ezért lelkesített a Zselic Katolikus Idősek Otthonában való szolgálat ápolóként és gondozóként. Hasonló ajándék volt megismerkedni Somos atyával és az általa működtetett romapasztorációval. Az újudvari táborban pedig az Isten Igéjének, egész pontosan annak

gyakorlatba történő átültetésével szembesített a Gondviselés. Talán a következőkben azokat a személyes tapasztalatokat tudnám felidézni, melyek segítik irányítani elképzeléseimet. A plébániai közösségeken és a lelkipásztorkodó atyákon keresztül a Szentlélek azt súgja, hogy van remény. Ismerek egy atyát, aki nem sajnálta az idejét arra, hogy a híveivel foglalkozzon, közöttük legyen. Szintén jó példa egy másik atya, aki – nem a konzervből bontott – prédikációjával értette meg velem annak a vasárnapnak üzenetét. Külön ajándék azon atyák élete és szolgálata, akik merik közvetíteni a legszegényebbeknek is azt, hogy Isten nem hagyja el őket. Nagyon hálás vagyok Istennek azért, mert vannak olyan papok is, akik bátran keresik és segítik a kibontakozó papi hivatásokat, és közbenjárnak a már meglévő hivatásokért is. Úgy érzékelem: alapvetően lelkes és fiatalos az egyházmegyénk, de mint emberekből álló intézmény, természetesen hordoz keresztet, nehézségeket is.

Megtölteni a templomot hívekkel...

Markaf Attila József, karádi kántor, egyházközségi képviselő: A Kaposvári Egyházmegye alapításakor a Karádi Egyházközség önálló plébánossal rendelkezett, egészen 1998-ig. Az egyházi és világi szempontból is jelentős, kétkáplános kerületi esperesi, mezővárosi ranggal kitüntetett település, jelenleg filiaként működik a maga 1600 lakosával.

Az 1998–2007 között itt szolgáló plébános a leromlott műszaki állapotú műemléktemplom és környezete felújítását sajátos módon akarta megvalósítani. Ebből személyes konfliktusok is kialakultak. A 2002-ben kinevezett fiatal plébános új lendületet hozott az egyházközség életébe, megnőtt a szentmisét látogatók száma, számos egyházi programmal. Mint távlati cél, műemléktemplomunk és környezete felújítása, ennek érdekében feledhetetlen koncertek, szőlőhegyi búcsú, Ars Sacra Fesztivál, jótékonyági bál megrendezése, adománygyűjtés, önzetlen felajánlások, társadalmi munka segítette a munkák elindítását. Pályázatok segítségével a kítűzött cél 2018-ra majdnem teljes egészében megvalósult.

2007 óta a kántorteendőket is ellátom, a zene, különösképpen az orgonamuzsika életem elengedhetetlen részévé vált,

az évente megrendezésre kerülő Ars Sacra Fesztivál szervezése már több mint egy évtizedre tehető. A népzenei tábor záróhangversenye, a toronyzene, a műemlékorgonánk felújításában való részvétel mind-mind maradandó élmény, s ezt elmondhatom a felújítás többi szakipari munkáival kapcsolatban is. A Szent Flórián-szobor megtalálása is csodával határos; a templomkertben végzett talajmozgatáskor fordult ki a földből 2004-ben. Nem teljes alakban ugyan, de a hiányzó légionárius zászló tíz év múlva egy faültetés alkalmával került elő. Restaurálása megtörtént mindenki örömeire, így a tűzoltó egyesületnek is minden évben módjában áll védőszentjük szobránál a megemlékezés koszorújának elhelyezése.

Szívesen gondolok vissza a tetőfelújításkor bekövetkezett felhőszakadásra, amikor az ácsok vezetőjével fóliaterítéssel sikeresen megakadályoztuk a már korábban felújított boltzat leázását. Ünnepi esemény volt templomunk újraszentelese Varga László püspök atyával Soltész Miklós államtitkár, dr. Gruber Attila nagykövet, Witzmann Mihály országgyűlési képviselő urak jelenlétében

Sajnos a hitélet az elmúlt években alább hagyott, ami meglátásom szerint a lakosság összetételének alakulásával, a virus-helyzettel, a fiatalok érdektelenségével, a szülői, valamint az oktatási-nevelési hiányosságokkal magyarázható. Változás is megfigyelhető: néhány iskolás nagypénteken keresztutat jár, az óvodánkban az óvónők – az intézmény felsőbb csoportjait felkészítve – karácsonykor meglátogatják a gyerekekkel a betlehemet templomunkban. Látogatásuk orgonálással, az orgona szerkezetének bemutatásával és közös énekléssel zárul. Fantasztikus élmény látni az érdeklődő gyermekszemeket. Az óvodában is be kellene vezetni a hitoktatást, ami hatalmas előrelépést jelentene. A jövő feladatának tekinthetjük: megtölteni a felújított templomot hívőkkel, hogy egy élő egyházközség alakuljon ki ismét.

Az egyház vagy közösségi lesz, vagy nem lesz!

Takács Erika hitoktató: Beton atya mikor már veszprémi segédpüspök volt 1993-ban, egyik tavaszi Hajszolós (Katolikus Ifjúsági Vezetőképző) hétvégén Veszprémben autóbá-

ültette a „két kaposvári lányt” – Sámson Juditot és engem –, majd elvitt a Hegyes-túre. Útközben sok mindentről beszélgettünk. Odaérve a tavaszi alkonyatban merengőn nézett a Balaton felé, majd sejtelmesen ennyit mondott: pünkösdkor figyeljétek a rádióban a híreket! Mi nem mertünk kíváncsiskodni, nem kérdeztünk semmit, de nagyon vártuk a pünkösdöt. És valóban, ez a pünkösd új kezdet volt, nem csak azért, mert egy új egyházmegye alapított.

Számomra is. A 18. születésnapomon szentelte pappá Balás Béla püspök atya dr. Rumszauer Miklóst. Júliusban tudtam meg, hogy elbénáztam a felvételimet és nem vettem fel egyik főiskolára sem, ahova jelentkeztem, így tengernyi szabadidőm lett. Augusztusban a Szent Imre-templom plébánosa lett Varga László atya. Akkor még nem gondoltam, hogy e három esemény mekkora hatással lesz további életemre.

Szeptemberben – Hajszolós múltamra tekintettel – Rózsás László atya 3 csoport hittan oktatását bízta rám a Szent Margit – Szent József Plébánia területén. Sok bakit követtem el a tanév során, s arra az elhatározásra jutottam: vagy abbahagyom, vagy megtanulom, hogyan kell hittant tanítani. Így kerültem szeptemberben a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskolára. A főiskolai órák mellett Pécsen is megkértek, hogy néhány csoportnak tartsak hittant délutánonként, este pedig gyakran hazajártam még hétközben is kaposvári egyházi programokra, pedig Pécsen is volt elég...

A hittanári diploma megszerzése óta a Kaposvári Egyházmegye hitoktatója vagyok, kezdetben csak a Szent Imre Plébánia, 20 éve pedig újra a Szent Margit – Szent József Plébánia területén is. Ma már a régi hittanosaim gyerekeit tanítom. Kedvelem a munkám; szeretek új dolgokat tanulni, és örülök, hogy egyre jobb az egymást segítő hitoktatói védőháló. Erre nagy szükség van, mert az iskolai kötelezően választható „hit- és erkölcsstan” oktatással sajnos sokat veszítettünk a személyességből.

Régebben a gyerekeket hozták a szüleik hittanra és szentmisére is. Egyértelmű volt, hogy a hétköznapi hittan a vasárnapi szentmisével együtt ér valamit. Milyen jó volt, hogy amíg a gyerekeknek hittan óra volt, addig a szülőkkel beszélgethettünk „felnőtt dolgokról”: gyereknevelésről, a felnőttként megélt hitről. Most szomorúan nézem a templomaink első padjait, ahol anno a gyerekek ültek a diákmiséken. Tantárgy lett a hittan, európai keresztény kultúrát oktató tanóra. Tudom, hogy örülni kell, hogy még legalább erre igénye van a szülőknek. De elszomorít, hogy a hitünk egyik lényege, a vallási közösség egyre inkább elveszik. Nekem jó volt keresztény közösséghez tartozni. Ma is élnek gyerekkori „templomos” baráti kapcsolataim. De a lányaimat sajnálom... Nekik ez hiányzik.

Az egyház vagy közösségi lesz, vagy nem lesz! Így én közösségben megélt további sok-sok 30 évet kívánok, kedves Kaposvári Egyházmegyéim!

VISSZAPILLANTÓ – SZÍNESBEN

RISKA TÁBOR SZENNÁN. 2018-ban immár 11 éve rendezték meg Szennán a nagy sikerű Riska táborát, melynek célja, hogy a legkülönbébb háttérrel érkező gyermekeket egy szeretetközösségbe kovácsolja. A tábor ezúttal is két turnusban, 150-150 gyermek részvételével zajlott Nyéky Kálmán plébános vezetésével. A lurkók programjáról mintegy 100 segítő önkéntes gondoskodott.

BORBAN AZ IGAZSÁG (?) A keresztény ember küldetése az Örömhír továbbadása, melyet nem lehet lógó orral közvetíteni – fogalmazott a megyéspüspök a Borban az igazság (?) című beszélgetésen, melyet a Vármegyeházán tartot-

tak az Ars Sacra keretében 2019. szeptember 18-án. Tolnai Mária irodalmi részletekkel, Maczkó Mária vidám bordalokkal gazdagította az estet.

FONYÓDI ÉVFORDULÓ. 2020. szeptember 14-én ünnepi szentmisével ünnepelték a fonyódi Nagyboldogasszony Plébánia alapításának 100. évfordulóját. A Varga László megyéspüspök által celeb-

rált misén 7 fiatal részesült a bérálás szentségében. A főpásztor megáldotta az Ify Lajos volt plébános emlékére készített emléktáblát. A templom előtti teret – hálából – Ify Lajosról nevezték el.

EGYHÁZZENEI NAP. 2022. november 19-én, immáron huszadik alkalommal került megrendezésre a Kaposvári Egyházzenei Nap. Az alkalomra az egyházmegye templomaiban zenei szolgálatot nyújtó kórusok, zenekarok és kántorok érkeztek a kaposvári székesegyházba, ahol szentmisén vettek részt, melyet követően önálló produkciójukkal mutatkoztak be.

FOTÓ: KLING MÁRK

Az óriás alázata

In memoriam Benedictus XVI.

SZÖVEG: POHNERT DÁVID

Filmet néztünk éppen a Győri Szemináriumban egyik kispaptársammal Szilveszter délelőtt, amikor 11 óra környékén megkondult a Győri Bazilika harangja. Rögtön megnyitottuk a bön-gészöt, hogy bekövetkezett-e az, aminek realitását az elmúlt pár napban szemlél-tük, és szembesültünk a lesújtó hírrel: Benedek hazatért. Első utunk a kápol-nába vezetett, ahol csendes fohással gondoltunk szeretett Benedek pápára. Ebben a rövid írásomban szeretném kiemelni Benedek pápa teológiai jelen-tőségének dimenzióit, a teljesség igénye nélkül.

Az írás tematikája világos: hit, remény, szeretet. S tekintettel arra, hogy idén harminc éves a Kaposvári Egyházme-gye, így Benedek pápa Egyházzól szóló írásaiból, elmékedéseiből is merite-nék. Előre bocsátom, érdemes Benedek pápát olvasni, mivel világos, érthető megfogalmazásban adja elő mindazon teológiai igazságokat, melyek megha-tározóak lehetnek Isten- és emberkap-csolatunkban.

A hit megismerésének szolgálata

Joseph Alois Ratzinger 1981-től volt a Hittani Kongregáció prefektusa. Fő feladata a hit sértetlen továbbadásának munkálása volt. Pápaságának egy je-lentős missziója a hitet újból közelebb vinni a XXI. század emberének. Benedek pápa egy híres beszédét kell megemlí-teni e helyen. Benedek pápát 2006-ban meghívták Regensburgba, ahol egyete-mi tanárként szolgált még érseki kine-vezése előtt. Itt arról beszélt, hogy miért is értelmes hit a katolikus hit. Kifejtette, hogy a hit nem zárja ki az értelmet, sőt e kettő képessé teszi arra az embert, hogy megismerje az Istent. Ez a „regensburgi beszéd” -ként emlegetett előadás nagy port kavart, mivel Benedek pápa egy II. Manuel császár és perzsa szolgálfója közötti dialógust hozta fel példaképp, ezzel kivívva az iszlám szélsőséges gon-dolkodók kételkedését, s talán haragját is. A pápa szükségét érezte annak, hogy tanítson a hitről, annak értelmes és szép voltáról. Mint neves teológus, sokat tett

a hit mai szemmel történő értelmezé-sének érdekében. Éppen ezért nyitot-ta meg a Hit évét 2012-ben, s szerdai katekézis-sorozataiban erről elmélke-dett. Szintén a teljesség igénye nélkül egy-egy szemelvényt kiemelnek ebből a katekézisciklusból. Benedek felhívja a figyelmet, hogy a hit tartalma (fides quae) hatással van életünkre, hiszen megtérést vált ki, mely megújítja ben-nünk azt, hogy miként hiszünk (fides qua). Ez a hit teljesebbé teszi az egyéni embert, közösségbe vonja az Egyházzal és a Szentháromság dinamizmusába vonja be egyre mélyebben.

Egyik ilyen jelentős katekézisében ki-fejti, hogy a hinni és a megérteni sza-vak között kapcsolat áll fenn. Ebből a kapcsolatból érthető meg igazán a hit és a tudomány közötti viszony – melyre korunk talán nem volt, vagy nem képes. Hinni értelmes dolog – szögezi le Bene-dek pápa – mivel az emberiség saját léte forog kockán, ha e két dolgot különvá-lasztja. Ezek az elmékedések törzsét képezték annak az enciklikának, melyet végül Ferenc pápa aláírásával 2013. jú-niusában adtak közre.

A keresztény remény tanítója

Benedek pápa második enciklikája, a Spe Salvi kezdetű írás, mely a ke-resztény reményről szól. Az encikli-ka tanítása a Római levél 8,24 alapján kezdődik, miszerint „megváltásunk re-ménybeli”. A korai keresztények meg-tudták fogalmazni, hogy életük nem a pusztá semmibe tart és ezt a jelenben megélték. A jelent a jövő felől pozitívan tapasztalták meg és így válhatott való-ban performatív beszéddé a tanúságté-telük, vagyis átalakító erő volt a korai keresztények tanúságtételében. Ennek a lényeges tartalomnak fényében ír Bene-dek arról, hogy miként is van pontosan jelen a remény a Szentírásban, s ez a re-mény hogyan alakult át az idők során. Az újkori tapasztalat, ahogy Benedek pápa megfogalmazza az volt, hogy Isten országát felcseréték az ember országá-ra. Ugyanakkor az embernek szüksége van reményekre, melyek behálózák élete minden napját. Végül a pápa re-flektál arra, hogy Isten országa a mi re-ménységünk.

Majd Benedek pápa részletezi a to-vábbiakban a remény elsajátításának

módszereiről. Elsősorban az imádság színhelyén zajlik a remény oktatása, itt említi meg Benedek pápa Nguyen Van Than bíboros hagyatékát A remény imádságai című kötetbe foglalva. A ke-resztény remény az imádságban épül, mikor egyedül Istenre hallgat a szív. Benedek pápa felhívja a figyelmet a remény másik pedagógiai szinterére, amely nem más, mint a cselekedetek. A jó cselekedetek táplálják a reményt a körülöttünk lévőkből. Az együtt szen-vedés sokszor a leghatásosabb tett, amit tehetünk a remény ébrentartása érdekében. Valamint reménységünk a jövőre irányul: így láthatjuk, hogy esz-katologikus remény valósággá válik, reménykedni az utolsó ítéletkor meg-nyilvánuló irgalomban. A keresztény remény – ahogy tanít a pápa – másokra irányul. Életünket úgy rendezzük be, hogy az mások szolgálata felé irányul, mely által a magam üdvösségét munká-lom.

Az enciklika végén pedig Benedek pápa Máriát is megemlíti, mint a remény csillagát, akihez az Egyház ezekkel a szavakkal imádkozott: Ave maris stel-la. Az úton lévő ember Máriára tekint, aki csillagként tündökölt előtte. Az Ő je-lenléte mindig biztató lesz számunkra, mert Máriát betöltötte a Szentlélek, a feltámadás öröme, és a remény Anyja-ként az Egyházban marad.

A szeretet tanúja

Benedek pápa legelső enciklikája a Deus caritas est nevet viseli, vagyis az 1Jn 4,16-ban szereplő mondat első két szavával: Isten szeretet. A pápa fontosnak tartotta ebben az írásában, hogy bemu-tassa a Szeretetet, aki személy, vagyis Isten. A pápa célkitűzése volt, hogy az emberek gyakorlati választ Isten sze-retetere felélessze. Éppen ezért ír Bene-dek arról, hogy a szeretet, mint egység miként jelent meg a teremtésben és az üdvösség történetében.

Benedek világossá teszi, hogy a sze-retet szót igen félreértették, ezért egy nyelvi problémát orvosol és reflektál az „erosz” és „agapé” görög szavakra. Benedek pápa az erosz szó védelmében mondja, hogy ezt a szót lefokozták a szexualitás cselekedeteire és árucikké vált és elfeledte az emberiség, hogy ez a létezés magassága, legnagyobb ki-terjedése, ahogy fogalmaz a pápa: fel-emelkedő szeretet. Ennek megtisztítása

csakis az agapéból érthető igazán. Benedek azt mondja, hogy ha ezt a mások felé hajló szeretetet - vagy hitben megformált szeretetet, ami lehajló szeretet – elfeledjük, akkor értelmezzük tévesen az eroszt. Ez pedig önzőséghez, hamis testkultuszhoz vezet.

Isten erossa egyszerre agapé is. Mivel Isten az Ősforrás, ezért a Logosz az igazi szeretet egész szenvedélyével szerető Szerelmes. Ebben a valóságban válik egyé erosz és agapé. Ez az Isten szeretete. Így láthatjuk, hogy a megtestesülésben Krisztus a valódi szeretet lesz. Amikor pedig a szeretet praktikus mivoltát látjuk, akkor beszélhetünk arról, hogy az Egyház meg lett szólítva az Isteni szeretet által. Az Egyház a szentháromságos szeretet fejezi ki, amikor gyakorolja a szeretetet és ez elválaszthatatlan magától az Intézménytől. Éppen ebben áll a diakónusok feladata is, hogy gyakorolják a szeretet cselekedeteit. Az Egyház ugyanakkor nem tudja gyakorolni a szeretet cselekedeteit anélkül, hogy ne imádkozna, és fordítva: az aktivizmus és fenyegető szekularizmus láttán meg kell erősödni az imádságban.

Az Egyházat szerető pásztor

Amikor Benedek pápára és az Egyházra tekintünk, álljon előttünk egy gondolat-

sor, melynek alapja a 2005. április 24-én elhangzott székfoglaló beszéd. Benedek akkor azt jegyezte meg, hogy Szent II. János Pál betegsége, haldoklása és temetése idején megmutatkozott, hogy az Egyház eleven. Benedek ezzel kapcsolatban azt is mondja, hogy az Egyház él. Ez az élet pedig az Úr szavának hallgatásából és az Úr akaratának kereséséből, szemléléséből fakad. A jelképek és szimbólumok értelmezése során Benedek pápa a pásztor képét domborítja ki erőteljesen. A pásztorok a pusztában vezetik a nyájat. De a pásztorok szeretik a rábizottakat. Ezt élte meg egészen Benedek is. Szerinte szeretni a juhokat ebben a kontextusban nyilvánvalóan az, hogy megadni az igazi jót, Isten igazságának, Igéjének táplálékát, jelenlétének eledelét, mely az Oltáriszentség.

Bő egy évvel a péteri szolgálatának megkezdése után Az Egyház apostoli arca katekizisciklusban Szent Péterről elmélkedett, akit mint sziklát állított a hallgatók elé. Nem Péteré az Egyház, hanem Krisztusé – nyomatékosítja. Krisztustól kapta a hatalmat és a megnevezést is. Benedek pápa jól tudta, hogy az Egyháznak nem Ő, hanem Krisztus a vezetője. Mindig is igyekezett megőrizni magában az alázatos szőlőmunkást, akinek önmagát tartotta megválasztásakor mondott köszöntőjében.

Lemondó nyilatkozatában is kiemelte, hogy Péter hajójának kormányzása és az evangélium hirdetésének súlya meghaladja erőit. Ez a döntés megrengette az egész Egyházat, s azóta tisztelettel adóztak Benedeknek, mert felismerte,

hogy már nem képes gyakorolni a péteri szolgálatot. Számára jutott bőségesen a feladatokból és a tanításból. Többek között ki merté mondani azokat a fajsúlyos szavakat, melyeket azóta is emlegetünk: „relativizmus diktatúrája”. Felemelte szavát az Egyház egységének érdekében többször, megnyitotta a kapukat azok felé a testvérek felé, akik a II. Vatikáni Zsinat liturgikus megújulását nem, vagy csak részben fogadták el. Bocsnatott kért a szexuális visszaélések áldozataitól. Öröksége hatalmas. Teológiai jelentősége felbecsülhetetlen. Bízom abban, hogy minél többen felismerik az Ő hatalmas és modern meglátásait. Remélem, hogy nemsokára szentként és egyháztanítóként tisztelhetjük Őt. Benedek pápa hatalmas életműve után már érdemesnek tartom kérni az Ő közbenjárását, akár a teológia műveléséhez, akár az imádság és a liturgikus szolgálat végzésekor, akár pedig bizonyos nehéz feladatokban.

FELHASZNÁLT IRODALOM:

Bodnár Dániel: *Ferenc pápa Lumen Fidei* kezdetű enciklikájáról, in. Magyar Kurír vö. in. <https://www.magyarokurir.hu/hirek/ferenc-papa-lumen-fidei-kezdetu-enciklikajarol> (ellenőrizve: 2023. január 3.)

XVI. Benedek: *Spe Salvi, enciklika a keresztény reményről*, in. Diós István: XVI. Benedek pápa megnyilatkozásai I., Budapest, 2018.

XVI. Benedek: *Deus Caritas est, enciklika a keresztény szeretetről*, in. Diós István: XVI. Benedek pápa megnyilatkozásai I., Budapest, 2018.

XVI. Benedek: *Az Egyház apostoli arca*, in. Diós István: XVI. Benedek pápa megnyilatkozásai I., Budapest, 2018.

XVI. Benedek: *Székfoglaló beszéd a péteri szolgálat megkezdésekor*, in. Diós István: XVI. Benedek pápa megnyilatkozásai I., Budapest, 2018.

XVI. Benedek pápa tanácsai

Közelebb az üdvösséghez

A TAVALY ÉV VÉGÉN ELHUNYT EMERITUS PÁPA TÖBB JÓTANÁCSOT IS MEGOSZTOTT ARRÁ VONATKOZÓAN, HOGYAN KERÜLHETÜNK NAPRÓL NAPRA KÖZELEBB A JÓISTENHEZ ÉS EZÁLTAL AZ ÖRÖK ÉLETHEZ. A NAGYBŐJTI IDŐSZAK KIVÁLÓ LEHETŐSÉG ARRÁ, HOGY FOKOZATOSAN BEÉPÍTSÜK AZ ÉLETÜNKBE AZOKAT AZ APRÓ DOLGOKAT, AMELYEK NEM CSAK HOSSZÚTÁVON, DE RÖVIDTÁVON IS JÓT TESZNEK A LELKÜNKNEK.

Az egykori pápa szerint a legfontosabb a személyes kapcsolat kialakítása Istennel. Jó kereszténynek lenni nem azt jelenti, hogy erkölcsös, önmegtartóztató életmódot folytatunk, hanem azt, hogy minél közelebb engedjük magunkhoz a Jóistent. Ahhoz, hogy ez megtörténjen, Benedek a következő szokások kialakítását javasolja.

Napi kétszer beszéljess röviden Istennel!

Minden kapcsolat elhal, ha nem ápolják. Igaz ez a párkapcsolatra, családra, barátságra, de az Istennel való kapcsolatunkra is. Ezért mondta azt Benedek, hogy „egyetlen napot se kezdjünk, vagy fejezzünk be anélkül, hogy legalább röviden kapcsolatba lépnénk Istennel”. Nem feltétlenül kell elmondani egy imát, elég akár egy gondolat, egy gesztus, vagy egy rövid hálaadás.

Minden reggel köszönd meg Istennek a hit ajándékát!

Utolsó nyilvános audienciáján, 2013. február 27-én megosztott egy rövid hálaadó imát. Arra biztatta a híveket, hogy minden nap mondják el és köszönjék meg a hitet, ami szerinte a legértékesebb kincs. Így hangzik az ima: „Imádlak, Istenem és szeretlek teljes szívemből. Köszönöm, hogy megteremtettél és keresztény-nyé tettél”.

Minden napban találj valamit, aminek örülhetsz!

XVI. Benedek úgy gondolta, minden ember tartós, hosszútávú boldogságra vágyik, nem pedig a múltó jókedvre. Ehhez viszont meg kell találni a boldogságot a mindennapokban. A volt pápa ehhez néhány példát is összegyűjtött segítségül: „örüljünk az életnek, a természet szépségeinek, egy jól elvégzett munkának, annak, hogy segíthetünk másokon, vagy az őszinte, tiszta szeretetnek. Ha figyelmesek vagyunk, sok más okot is találhatunk a boldogságra”.

Minden vasárnap vedd magadhoz Jézust az oltáriszentségben!

„Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért, az az én testem” – olvasható János evangéliumában. Jézus ígérete szerint mindig jelen van az átváltoztatott ostyában. Ezért is mondta az a német pápa, hogy nem érdemes egyetlen vasárnap sem kihagyni a szentáldozás lehetőségét. „Ez (az áldozás) nem valami plusz teher, ellenkezőleg, bevilágítja az egész hetet”.

Minden nap jegyezd fel, hogy milyen jelet kaptál Istentől!

2009-ben XVI. Benedek pápa állt elő az újító ötlettel, hogy írjunk naplót, amelyben lejegyezhetjük, ha valamilyen jelet kapunk Istentől. A napló célja, hogy tudatosítsuk magunkban: Isten jelen van a hétköznapi legapróbb dolgaiban is. Nem hagy magunkra, odafigyel ránk és szeret bennünket.

Gyönyörködj a műalkotásokban!

Az egykori pápa nem csak nagyon szerette a zenét, de ő maga is művelte. Észrevette, hogy a műalkotásokon keresztül is el lehet jutni Istenhez. Ő maga személyesen egy Bach koncerten tapasztalta meg, hogy Isten szól hozzá a zenén keresztül. Úgy gondolta, hogy sok gyönyörű műalkotás van, amelyek utat mutatnak Istenhez és segítenek elmélyíteni a vele való kapcsolatunkat. Isten közelségét érezhetjük, ha belépünk egy gótikus templomba, vagy ha szakrális zenét hallgatunk.

Élvezd ki a vicces pillanatokat!

Egy 2006-os baváriai utazása során arra figyelmeztetett, hogy ne vegyük magunkat túl komolyan. „Nem vagyok az a fajta ember, aki folyamatosan vicceken törli a fejét. De szerintem nagyon is fontos, hogy lássuk az élet tréfás oldalát és ne vegyünk mindent nagyon komolyan” – mondta, majd hozzátette: „Egy író egyszer azt mondta, az angyalok azért tudnak repülni, mert nem veszik magukat túl komolyan. Talán egy kicsit mi is tudnánk repülni, ha nem gondolnánk magunkat annyira fontosnak.”

Fordulj gyakrabban a szentekhez!

A pápa mindig is nagy jelentőséget tulajdonított a szenteknek, akik ugyanolyan emberek voltak, mint mindenki más és életükkel példát mutattak mindenki számára. Szerinte minden hívő életében fontos lenne, hogy beszélgessen velük, hozzájuk forduljon a gondoljaival és a közbenjárásukat kérje. Legyen időd elcsendesedni!

A mindennapok rohanása közepette szükség van arra, hogy rendszeresen legyen időnk egy kis csöndes magányra, amikor meghallhatjuk, amit Isten mondani akar nekünk. „Egyáltalán nem meglepő, hogy a különböző vallási hagyományok nagy jelentőséget tulajdonítanak a csendnek és a magánynak. Ezek segítenek az embernek újra rátalálni saját magára és az Igazságra, amely az egész életnek értelmet ad” – mondta még 2012-ben.

FOTÓ: KOVÁCS TAMÁS

FOTÓK: MAGYAR KURÍR

A találkozás öröme

SZÖVEG: LŐRINCZ SÁNDOR

Május 28-30 között hazánk vendége volt Ferenc pápa, aki még a 2021-ben Budapesten tartott 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) zárómiséjén megígérte, hamarosan visszatér hozzánk. Az ígéretet tett követte, s apostoli útja során nemcsak az egyházi és a világi notabilitásokkal találkozott, hanem ezrekkel, százezrekkel. Odahajolt a szegényekhez, az elesettekhez, a menekültekhez, és szólt a jövőjüket kereső-tervező magyar fiatalokhoz is. Mit hangsúlyozhatott volna, mint azt, amit látogatásának jelmondatául is választott: Krisztus a mi jövőnk. Mert hogy valóban benne lehet egyetlen bizodalunk e vészterhes, diabolikus korban. A keresztény ember pedig nem veszítheti el a reményt, sőt: kötelessége hirdetni az

Örömhírt – akár alkalmas, akár alkalmatlan rá az idő.

Vártuk e találkozást; templomokban, közösségekben hónapok óta imádkoztunk a látogatás sikeréért, jöllehet: talán fel sem fogtuk ésszel, hogy a szentatya pápaságának 10 éve alatt másodszer lépett magyar földre, ám ha úgy vesszük, harmadszor, mivel Csiksomlyó is az. Ez pedig üzenetértékű, ahogy a NEK-en való jelenléte is az volt. Itt a Kárpát-medencében, Mária országában, ahol nem kopott meg a népének ősi dallama, az imákon túl gitáros-énekes csoportok karizmatikus dalai szállnak az égbe, vagy éppen gregorián muzsika szól, orgonaszó csendül fel – közelítve földet a mennyhez. Mert szükség van erre. Erre van most a legnagyobb szükség, hiszen az ember – ha bevallja, ha nem –, spirituális lény, aki bízik mában és holnapban, és hisz a cso-

dákban. A XXI. századiakban is, csak észre kell(ene) venni azokat...

Ha végignéznünk országunk törtériján, talán nem túlzás megállapítani: az is csoda, hogy a nagyhatalmak nem radiroztak le bennünket a térképről; jöllehet nemcsak volt, hanem van is erre kísérlet. Am az imának óriási az ereje – ezt a pápalátogatás hétvégéjén újra megtapasztalhattuk, mi kaposvári egyházmegyések. Ifjak és régebb óta fiatalok, kórusban éneklők, világiak és egyházi személyek. Magánúton, családotól vagy egyházközségi szervezésben sokan keltek útra e vármegyéből, csakúgy, mint az ország más területeiről vagy a határon túlról. A budapesti pápalátogatásra felutazókat lehetne ugyan számszerűsíteni, de nem érdemes; a találkozás öröme statisztikailag nem mérhető. Az a szívekben-lelkekben ver vélhetően örök tanyát.

Hetvenöt éve államosították a csurgói gimnáziumot

SZÖVEG: DR. HORVÁTH JÓZSEF

1948. május 16. határhő a magyarországi egyházi iskolák életében. Ezen a napon jelent meg ugyanis az egyházi iskolák államosításáról szóló rendelet. Dr. Matolcsy Sándor, a Csurgói Református Kollégium igazgatótanácsának elnöke a Nemzeti Parasztpárt képviselőjében részt vett az előkészítő tárgyalásokon, és minden befolyását látva vetve harcolt a csurgói iskola egyházi kézben maradásáért. Hosszú ideig úgy tűnt, sikerrel. A História című folyóirat 1999. évi 1. számában Balogh Margit és Gergely Jenő történészek „Az egyházak államosítása” című munkájukban az állam és a Magyarországi Református Egyház képviselői tárgyalása első fordulója kapcsán Csurgóról is olvashatunk. A debreceni, sárospataki, budapesti, pápai iskolák fenntartása továbbra is egyházi kézen maradt volna, emellett ott van egy sejtelmes félmondat: „s megmaradhatott volna a csurgói kollégium is.” Még az utolsó előtti tárgyalási napon is éltették a reményt, de május 16-án már Csurgó nélkül tették közzé a rendelet szövegét.

1998-ban az egyházi iskolák államosításáról szóló törvény 50. évfordulójáról még méltatlanul felületesen emlékezett meg a történetírás. Talán a szakavatott szerzők hiánya, vagy a tárgykörben illetékesek felkészületlensége, netán a materializmus szellemében kinevelt történészgárda érezte magát illetéktelennek egy tárgyilagos feldolgozás elkészítésére. 10 évvel később, 2008-ban már mélyebb, az iskola- és egyháztörténészek számára használhatóbb, tárgyilagosabb munkák láttak napvilágot, a még megmaradt, féltve őrzött jegyzőkönyvek közzétételére is sor kerülhetett.

1860-ban még csak református tanulói voltak az iskolának, de országosan is az elsők között lett már 1883-ban érettségi bizonyítványt adó gimnázium, és ezentúl már felekezeti különbség nélkül fogadta a somogyi diákokat. Az államszegély elnyerése, a főgimnáziummá

Longauer Imre, a csurgói Jézus Szíve ifjúsági templom építője

fejlesztés révén a katolikus diákok száma is gyarapodott. 1881-ben 40, 1896-ban 119, 1909-ben 124, 1921-ben 157, 1926-ban 212, 1941-ben 226 volt a római katolikus diákok száma. 1940/41-ben külön bentlakás is nyílt a katolikus tanulók számára.

A hitoktatói feladatokat a felső- csurgói Szentlélek plébánia káplánjai, hitoktatói látták el. Longauer Imre (1905- 1973) hittanár Csurgó központjában is marandót alkotott, 1937-re közadakozásból felépítette az új Jézus Szíve Ifjúsági Templomot.

A felszentelés után az új templom az új plébánia megszervezéséig az ősi Szentlélek egyházközség kötelékébe tartozott. A mindenkor hittanár, és a mindenkor hittanár- káplán ezután

felköltözött az Újvárosba és templomigazgatóként szolgált 1949-ig, a Jézus Szíve plébánia megalakításáig.

A templomi szolgálatot az önálló plébániává szervezésig a gimnáziumi hitoktatók látták el. Longauer Imre (1905- 1973) 1933. szeptember 1-jétől 1939 szeptember 30-ig, Pozsgai János (1906- 1976) 1939. szeptember 30-tól 1940. szeptember 1-jéig, Gelencsér András 1940. szeptember 1-jéről 1943. április 1-jéig, Dr. Máhig János (1910- 1977) 1943. április 1-jétől szeptember 1-jéig, Szalay Miklós József 1943. szeptember 1-jétől 1946 szeptemberéig, Földi Elemér (1914- 2005) 1946. szeptember 1-jétől 1949-ig volt hittanár és templomigazgató.

1941. szeptember 27-én Gelencsér András hittanár vezetésével alakult meg a Csurgói Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium Szűz Mária pártfogása alatt álló Szent Imréről nevezett Kongregációja, röviden a Mária Kongregáció, amely a hitélet mintaszertű gyakorlását tűzte ki célul.

Fiúgimnáziumról lévén szó, kezdetben nem vettek benne részt a lányok, de 1946-tól már egyre növekvő lélekszámban képviseltették magukat. A gimnáziumok államosításáról 1948. május 16-án megjelent rendelet után fokozatosan lehetetlenné tették a működésüket. A május 22-i ülésen Farsang György felolvasta a „műegyetemi hallgatók katolikus ifjúságának körlevelét, amelyben kifejtik, hogy igazi katolikus nem helyeselheti az egyházi iskolák államosítását, mert nemcsak egyházunk, hanem minden katolikus hívő érdeke, hogy gyermekei olyan komoly vallás- erkölcsi nevelésben részesüljenek, amilyent egyházi iskoláink nyújtani tudnak.”

A szeptember 17-i ülésen Dr. Földi Elemér az új vezetőség előtt álló nagyobb feladatokról beszélt: „Munkánk erősebb és keményebb lesz, mint eddig, hisz több támadás ér bennünket. Erőnket meg kell sokszoroznunk a védekezésben... Ma mindenütt szabadságról beszélnek.

Emlékezetes Balaton-melléki plébánosok

SZÖVEG: BODÓ IMRE

A balatonberényi művelődési házban rendezték meg április 19-én a XIII. Balatoni Helytörténeti Találkozót, melynek előadói a Balaton-mellék vallásos életét, népszerű papjainak tevékenységét tették nagytitkárrá. A honismereti napon Bodó Imre helytörténész visszaemlékezése is elhangzott a számára kedves egyházi személyekről.

Elsőként KÁNTOR MIKLÓS /1904-1974/ atya jutott eszembe, aki 1964 és 1974 között szolgált a Karmelita templom plébánosaként.

A szomszédos, volt rendházban mezőgazdasági technikum működött, melynek tanulója voltam. 1968-ban kerültem Keszthelyre. Őszel találkoztam először az atyával. Minden délután a plébánia udvarán sétálgattam és cigarettáztam. Csupán egy drótkerítés választott el bennünket. Sokszor találkoztunk és beszélgettünk, természetesen elsősorban a vallásról. Vasárnap esténként, amikor tehetünk páran átszöktünk a templomba szentmisére. Meglepetésünkre ott találkoztunk tanárainkkal is, de másnap ők sem és mi sem szölgünk semmit. Köztudott, hogy a tanároknak a templomba járás tilos volt, de a diákoknak sem volt az tanácsos. Miklós atyát, aki 1974-ben hunyt el, igaz magyar embernek tartottam és ma is szeretettel gondolok rá.

VILÁGOS ÖDÖN /1901-1968/ 1929 és 1942 között volt Balatonkeresztúr káplánja, majd plébánosa A keresztúriak nagyon megszerették és sajnálatukat fejezték ki, amikor az akkori veszprémi püspök elhelyezte onnét. 1942-ben került szülőfalumba, Göllebe, ahol 1966-ig, nyugállományba vonulásáig szolgált. Az esperes, majd kanonok úr ministránsa voltam kisgyermek koromtól. Nemcsak mi gyermekek, de az egész falu lakossága, szerette és tisztelte. 1968. januárjában hunyt el. Temetési miséjén barátaimmal ministráltunk. Ő nagy szónok volt, a szentmiséken soha nem használt jegyzeteket. Hittanásai közül sokan ministránsként segítettek munkáját. Szerettük és tiszteltük. Az évtizedek alatt példaképemmé vált. Mindenszentek napján a Szent Vendel kápolna

A szabadság megérdemli ezt, de csak úgy, ha azt helyesen értelmezik. Ez nem szabad, hogy erkölcsi törvények alóli szabadságot jelentsen, mert akkor csak szolgává teszi az embert". 1949. júniusában összefoglaló jegyzőkönyv tett pontot a Kongregáció végére. 1948. december 8-án 42 taggal még fogadalomtűjtési ünnepséget tartottak. Az év elején is volt még két ülésük. Vendégük volt a Jézus Szíve Plébánia első plébánosa Ther József, „majd külső nyomás hatása alatt a Kongregáció gyűléseit szüneteltette. Később a diákszívek buzgótsága két formában nyilvánult meg:

A reggel ¾ 8 óraker a hittanteremben tartott kis elmélkedés és imában, amelyet szorgalmasan látogattak.

Az „Örökmécs”- szolgálat, amely szerint a gimn. és mg. tanulói kivétel nélkül vállalták, hogy a hónap egy-egy napján beosztva elvégzik a szentgyónás- áldozást és szentmisét hallgatnak. 2 hetenként megbeszélést tartottunk. Sok szép lelki- hatás követte e vállalkozást.”

Az iskolák államosításával 1948-tól megkezdődött az egyház elleni támadás. A gimnáziumban megalakult Diákszövetséget ateista irányba hangolták. Egyik fontos tevékenységük a vallás tanár munkája elleni adatgyűjtésre irányult. Ezt a Szövetség elnöke később a saját kérésére mondta el nekem.

Mindszenty József noha rövid ideig, 1944. március 3-tól 1945. augusztus 18-ig állt a veszprémi egyházmegye élén, mégis 33 új plébániát szervezett, köztük Somogyudvarhelyen és Somogybükksődön. A későbbiekben számitásba jött plébániák között szerepel Csurgó II. is. Ennek a megalapítása már Badalik Bertalan püspök (1949-1965) nevéhez fűződik.

A plébániai élet 1949. augusztus 17-én indult meg Ther József, az első plébános Csurgóra érkezésével. 1951-ben Takáts Béla volt a plébános. Az 1945. évi összeírásokról a Csurgó déli részén lakók, az ún. újárósiak közül 1517 lélek tartotta magát idetartozónak, római katolikusként. A plébánia határok megállapításánál a Szentlélek templom körzetét nehezen indokolhatóan szűkre szabták. Csurgó településszerkezetéből adódóan az Újárósi szerepe, a városközpont fejlesztésével, új utcák nyitásával, a jelentősen megnőtt. Radványi Antal 1951-ben lett a templom plébánosa.

1993. június 1-jével a törvény adta lehetőségek alapján hosszas egyeztető tárgyalások után újra indulhatott a csurgói Csokonai Vitéz Mihály Református gimnázium.

oldalán elhelyezett emléktáblánál minden évben méceszt gyűjtök tiszteletére.

BRIEBER LÁSZLÓ /1937-2021/ plébános urat még káplán korában ismertem meg szülőfalumban, Göllében. 1960-1962 között teljesített szolgálatot Világos Ödön esperes úr mellett. Neki is ministránsa voltam. Miután elhelyezték Gölléből, még több évig visszajárt ismerőseihez, barátaihoz a faluba. 1968 nyarán többek között nálunk is járt. 1992 és 2017 között Balatonszentgyörgyön szolgált. Oldalagon ellátta Balatonberényt és Vörsöt is. Utoljára 2016-ban találkoztam vele Balatonberényben. Ekkor emlékeztek Futó Elemér természetvédelmi felügyelőre. Az ottani kulturálisban beszélgettünk, s utalt arra is, hogy nagyon megszerette a göllei embereket. 2017-ben nyugállományba vonult. 2021-ben hunyt el.

KALAPÁTY JÁNOS plébános /1941-2020/ 1993 óta látta el a település és filiáinak,

Püspöki áldás a felújított Szent Kilit-templomra

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Az április 23-i búcsúti szentmise elején Varga László megyéspüspök az áldás szavait követően szenteltvízzel hintette meg a felújított siófok-balatonkiliti Szent Kilit-templomot, majd prédikációjában az emmauszi tanítványok kapcsán a Krisztusba vetett reményről és Krisztus ígéretéről beszélt.

– Csodálatos gyógyulás történt az emmauszi úton. Jézus meggyógyítja a két tanítványt a remény kríziséből. Mi történt ezekkel a tanítványokkal? Éveken át követték a Mestert. Tanúi voltak a csodáinak, látták a tömeget, amely felbukkant mindenhol, ahol Jézus megjelent és elkezdett beszélni. Látták Jézus hatalmát a természet erői felett, ahogyan lecsendesítette a vihart, s látták azt is, ahogyan betegeket gyógyít a szavával és kiűzi a démonokat. Egy ilyen Krisztust érdemes követni, s egy ilyen Krisztusba minden reményt bele lehet vetni. Tele voltak lelkesedéssel, reménnyel, hogy teljesíteni fogja az elvárásait és a vágyait, amit ők ehhez a kapcsolathoz, Jézus Krisztus követéséhez kapcsolnak.

Meg is fogalmazzák, hogy mi pedig azt reméltük, hogy... Remélték, hogy ő fogja megváltani Izraelt. Ez volt az ő reményük. Emögött a megváltás mögött politikai messianizmus volt. Azt várták, azért követték és bíztak benne, hogy végre megszabadítja őket a római elnyomástól és helyreállítja Izrael régi dicsőségét. Jézus azonban soha nem ígérte meg ezt nekik, soha nem beszélt nekik arról, hogy helyre fogja állítani Izrael dicsőségét. Ő másról beszélt, s félreértették. Arról beszélt, hogy elérkezett az Isten országa, Isten szeretet-uralma, elkezdődött a mennyország. De ők mást vártak, s nem hallották meg, hogy milyen reményt hozott Jézus. S amikor azt látták, hogy akibe minden reményüket vetették, az nem védi meg magát és a tanítványait sem, annak ellenére, hogy megtehetné, hiszen tudták, hogy Isten fia, akkor teljesen kiábrándultak. Minden szertefoszlott. Az összes reményüket, melyet Krisztusba verettek, keresztre szögezték és a halál elvitte. Hatalmas kudarc és csalódás. Ekkor úgy döntenek, hogy hazamennek, s nem maradnak Jeruzsálemben. „Mi pedig azt reméltük, hogy...”

többek között Balatonföldvár híveit is. Őt szintén volt szerencsém megismerni, mivel Göllében volt káplán, Világos Ödön esperes- plébános mellett teljesített szolgálatot. Ugyancsak ministránsa lehettem. 2009-ben Kőröshegy Díszpolgára kintüntetésben részesítették. Még ebben az évben nyugállományba vonult. 2020. június 7-én hunyt el. Hívei szerették és tisztelték.

Talán **WIRTH JÁNOS** /1931-2021/ általános helynök, pápai preláus állt hozzám legközelebb. Ő 1959 és 67 között Siófokon volt káplán. Dédnagyanyám, Tapaszi Anna 1963-ban halt meg Siófokon, s a temetési szertartását Wirth atya végezte. Világos Ödön kanonok úr nyugállományba vonulása után Göllébe helyezték. 1967-től 1987-ig, húsz évig szolgált a göllei plébánián is a filiákon. Emlékszem, amikor vasárnap délutánonként kövesút híján lóháton ment Alsóheténybe misézni. Ő igazi falusi ember volt, aki szinte mindenhez

Hányszor kerülünk a remény krízisébe mi magunk is? Ha most csendet tartanánk, azt kérném, hogy ki-ki gondolja át, mit remél az Istennel való kapcsolattól és a vallásosságától. Mi van a szívetekben, amikor úgy gondoltok, hogy a hit, a vallásgyakorlat, az Istennel való kapcsolat számotokra egészséget hoz, vagy legalább biztonságot, hosszú életet, a terveitek valóra válását, a családok megvédését hozza? Mindegyikünk valamit odakapcsol a krisztuskövetéshez. Ott van a szívközpontunkban a remény, hogy ha rendesen élek, megtartom Isten törvényeit, a tizparancsolatot, vagy az Egyház törvényeit, akkor remélem azt, hogy Isten gondoskodik rólam. S ezek a remények jogosak, hiszen belőlünk indulnak ki.

A szentmise végén Bicsár László plébános mondott köszönetet azoknak, akik valamilyen formában hozzájárultak a munkálatokhoz, melynek keretében megújult többek között a templom külső-belső festése és a padlóburkolat is. – Akkor válik igazán széppé a templom, ha mi, a Szentlélek templomai örvendezve éljük benne keresztény életünket, a szentmise ünnepét, a liturgia szeretetét és az együttét boldogságát. Köszönet mindenkinek, aki hozzájárult templomunk felújításához – fogalmazott a plébános.

értett. Neki szintén ministránsa voltam, még középkorban is. Ő tartotta az esküvői szertartásunkat, és gyermekeinket is ő keresztelte meg a göllei templomban. Szülőfalumban nagyon szerették és tisztelték, nemcsak a hívek, de az ateisták is. Kitanulta a lakatos szakmát. Számítalan kerítést, terasztetőt készített. Az ő ideje alatt megújult a templom, új tornyot készített és neki köszönhető a templomkert bekerítése és a negyedik harang megvalósulása is. 1987-ben végleg abbahagyta a lakatos szakmát, mivel ismét visszahelyezték Siófokra. 2019-ig szolgált a várost. Ott is tevékenykedett; új kápolnát, templomot épített, de nevéhez köthetők harangok, orgonák vásárlása is. Nagyon hasznos, mindig tevékenykedő, nagyszerű ember hírében állott. Ezért szerették és tisztelték. 2007 novemberében elnyerte Siófok Díszpolgára címet. 2019-ben vonult nyugállományba. 2021-ben hunyt el. Szülőhelyén, Korpaváron temették el.

Központi jegyesfelkészítésen

FOTÓ: KLING MÁRK

Február utolsó hétvégéjén tartották a Kaposvári Egyházmegye központi jegyesfelkészítőjének első alkalmát a püspökségen. A két hétvégét felölelő

képzésre idén mintegy harminc pár jelentkezett. A játékos feladatokkal, rövid videókkal, páros és kiscsoportos beszélgetésekkel gazdagított előadásai során a házasság szentségét több nézőpontból közelítették meg a meghívott előadók, kiemelve annak értékét és a benne rejlő erőt,

nem titkolva a közös élet nehézségeit sem. Ezt követően a kommunikációra helyeződött a hangsúly, különös figyelmet fordítva egymás szeretetnyelvének megismerésére, majd a képzés végén a konfliktuskezeléssel kapcsolatos kérdéseket vitatták meg a párok.

Embersége kehely volt...

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KLING MÁRK

Örök nyugalomra helyezték dr. Takács Lajos atyát. A nyugalmazott tabi plébános lelki üdvéért április 13-án Varga László megyéspüspök celebrált szentmisét a tabi Utolsó Vacsora-templomban. Sifter Gergely helyettes esperes, tabi plébános emlékezett plébános-elődjére, aki nem vett részt a békepapi mozgalomban. 1961. június 24-én a Szent Mihály-székesegyházban szentelték fel. Első kápláni kinevezését Csokonyavisontára kapta, innen 1966-ban a lengyeltóti plébániára került, majd innét Sebestyén József, ekkor már általános helynök mellé a Székesegyházi Nagyboldogasszony Plébániára. 1971-ben kapta meg első, és egyben utolsó plébánosi kinevezését a tabi plébániára, ahol 39

évig volt aktív plébános, majd 2010-es nyugdíjba vonulását követően is aktív segítőtje maradt utódainak – fogalmazott, majd hozzátette: Lajos atya átélte Isten szeretetét. Embersége egy kehely volt, amelybe az Isten beletöltötte szívének vágyait. A pap kezébe veszi az ostyát, megáldja, megtöri és szétosztja. Így tett vele az Úr. Odaad-

ta, és szétosztotta magát. A szentháromságos életet tanította élni, s maga is erre törekedett: ajándéknak, Isten jelének és eszközének lenni ezáltal. A szentmise végén Schmidt Jenő, Tab polgármestere emlékezett vissza, majd Varga László megyéspüspök a helyi temetőben helyezte örök nyugalomra Lajos atyát.

DR. SZÉP TAMÁS

CSENDÜLŐ ISTEN

Lovász Irénnek

KEZDET BEN VALA A CSEND
 MAGA ISTEN VOLT A CSEND
 ISTEN LELKE LEVITÁLT
 A VAK CSEND A SÜKET SÖTÉTSÉG:
 A VÉGTELEN HIÁNYMINDENSÉG FELETT

VALAMI MÉGIS HIÁNYZOTT
 ÉS MEGREZDÜLT ISTEN LELKE
 EZ VOLT AZ ELSŐ FODROZÓDÁS A LÉGÜRES TÉRBEN
 EZ VOLT AZ ELSŐ SZÍVDOBBANÁS
 AZ UNIVERZUM MAGZATVÍZÉBEN
 ÉS A VÍZZEL EGYÜTT MEGSZÜLETETT A HULLÁM
 ÉS A HULLÁMOK RITMIKUS VERÉSE
 - AMIT MI IDŐNEK NEVEZÜNK-
 A BÁLNÁK ÉNEKE AZ ÓCEÁNBAN
 CÉZIUMATOMOK REZGÉSE
 MADARAK CSICSERGÉSE
 MEGSZÜLETETT A ZENE ÉS VELE EGYÜTT A ZAJ IS
 A VILÁGMINDENSÉG MINT HARMÓNIA ÉS DÍSZHARMÓNIA

MÉGIS A CSEND A LELKE MINDENNEK
 DE EZ MÁR MÁSFÉLE CSEND VOLT
 KÉT ZAJ KÖZÖTTI CSEND KÉT HANG KÖZÖTTI CSEND
 KÉT SZÍVDOBBANÁS KÖZÖTTI CSEND
 AZ ELMÉLÁZÁS A MEDITÁCIÓ CSENDJE

ISTEN LÁTTA HALLOTTA ÉREZTE TUDTA
 HOGY EZ ÍGY EGYÜTT SZÉP ÉS JÓ
 MÉGIS KÉTSÉGEK GYÖTÖRTÉK:
 RAJTAM KÍVÜL KI LÁTHATJA
 HALLHATJA ÉREZHETI MINDEZT?
 NEM MARADHATOK EGYETLEN MÚÉLVEZŐ E VILÁGBAN
 EZT MÁSNAK IS SZERETNI ISMERNI KELL
 EZÉRT A HATODIK NAPON MEGTEREMTEM
 AZ EMBERT: A FÉRFIT ÉS TÁRSÁT A NŐT
 HOGY A HETEDIK NAPON EGYÜTT ÜNNEPELJÜNK
 HOGY ŐK IS ÉLVEZZÉK
 TANÍTSÁK ÉS TEREMTSÉK
 A RITMUST A SZÍVBŐL FAKADÓ ŐSI DALT
 A ZAJT LEGYŐZŐ DALLAMOT S HARMÓNIÁT
 IMMÁRON ÖRÖKKÉVALÓ ISTENI MUZSIKÁT

Búcsú a Kardos házaspártól

SZÖVEG: DR. KERESKESNÉ PYTEL ANNA

Egy éven belül két olyan társunkat veszítettük el, akik nemcsak a Szent Imre-templomnak, hanem Kaposvárnak is meghatározó zenei szakemberei voltak. Kardos Kálmán zongoraművésztől pár hónapja köszöntünk el, most pedig feleségétől Kardos Kálmáné, Németh Éva karnagyától búcsúzunk.

Kedves Évi! Nem lehettél itt betegségem miatt, amikor Kálmántól köszöntünk el, amikor szomorúságunkban megpróbáltuk eldadogni azt a sok szépet, jót, amit a kórusainkért tett hosszú éveken keresztül. De Te mindezt tudtad, együtt éltétek át a zeneszeretettől áradó, mindenkit segítő évtizedeket. A búcsúszó is kettőtökről szól. Közelebb jöttünk hozzád! Nem főnről szólunk, az orgona mellől, ahol vezényelni szoktál. Itt állunk a Szent Imre-templom szentélyében mi, kórustagok, ismerősök, tanítványok, hogy emlékezzünk és elbúcsúzzunk Tőled.

Az emlékezéshez az életrajzi adatok nem nélkülözhetők, de azokból csak részben derül ki, valójában ki is volt Kardos Kálmáné. Egy életet át küzdő, világító pedagógus? Egy életet át hűséges, szerető feleség? Igen. Őt így ismertük meg. Szombathelyen járt általános iskolába, majd a Kanizsai Dorottya Gimnáziumba, ahol jelesre érettségizett. Szombathely után Pécsre vitte a sors, a Tanárképző Főiskolára, ahol ének-zene-magyar szakon végzett, és itt ismerték meg egymást Kálmival, akivel örök hűséget esküdtek 1967. december 23-án.

Pedagóguspályád a kaposvári II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában kezdődött, s az ének-zene tagozaton nagy hittel szervezted a kórusunkat. Ma már csak volt kollégáid, tanítványaid emlékeznek arra a fantasztikus zenei tevékenységre, amit az iskolában elértél, de szerencsére az ország is megismerte a túskevári teleprész kórusának kimagasló zenei sikereit a rádió- és a televízió közvetítései által.

Sikeres karnagy munkádát a Munkácsy Mihály Gimnázium leánykarával folytatod. Számtalan arany minősítés, rádiófelvétel, helikoni sikerek fűződnek nevedhez, hazai és nemzetközi szereplések során hangulatát őrzi meg az eleven emlékezet. A gyerekkarok sikerei mellett Kálmival együtt volt időtök arra, hogy 1967-től a Szent Imre-templom kórusát irányítsátok. A vegyeskar elismert kórusa lett Kaposvárnak, de számos hazai és külföldi fellépésre is meghívást kaptunk. Örültél, amikor Görgeyi hűgód is köztünk volt, és együtt énekelhettünk.

30 éven át voltál szólamvezető a Vikár Béla Vegyeskarban. Fegyelmességeden keresztül mindig megérezted szeretetedet, akarodat, hogy csak a komoly felkészülés adhat belső nyugalmat, csak a kitartó munka hozhat örömet a zenében is. Bárhová is állított a Jóisten az életed során, minden feladatodat igyekezted a legmagasabb erkölcsi mércével teljesíteni. Életed végéig arra törekedtél, hogy segítsd Kálmán zenei szolgálatában, Ő pedig ott volt veled, kéznefogva, minden lépésednél. Nem akartatok karriert, de sokakat segítettek szerepléshez jutni, bábáskodva

pályájuk elindításában. Sokan kerestük fel Nyár utcai házatokat, ahol békesség, nyugalom honolt mindenkor.

A tanítványaitok felé áramló szeretetek és a kórusokban vállalt alázatos szolgálatok az Istenhez és a zenéhez való hűségtekből forrásozott. Példa volt szakmai életetek, házasságotok is, hiszen nem önmagatokért, hanem másokért cselekedtetek. A Jóisten gazdag élettel, sok munkával ajándékozott s áldott meg mindkettőtöket és veletek minket is. Mi is veletek együtt örültünk, amikor közösen átvehettétek a Somogyi Prima-díjat, a város megbecsülése jeléül pedig a Pro Urbe kitüntetést, a KÓTA Életmű-díjat és II. János Pál pápa díszoklevélben küldte áldását munkátokra.

Pál-forduló

SZÖVEG: LÉVAY MÁRIA

Édesapám, aki a keresztségben a Pál nevet kapta, minden évben kétszer tartott névnapot, először január 25-én, másodjára június 29-én. Édesanyám mindig megjegyezte, hogy másodszülött fiúk születésekor mintha megegyeztek volna abban, hogy mindkettőjük névnapját külön-külön fogják megünnepelni, ha már a naptárban két Pál-nap is szerepel. Édesapánk elmosolyodott ilyenkor, aztán megjegyezte: „Elvégre Pál vagyok magam is, ha nem is Péter- Pál”, miért ne ünnepelek júniusban is? A januári névnapon azonban nem osztozott senkivel, akkor csak őt köszöntöttük meg.

Emlékszem, gyermekkoromban a január tűnt nekem mindig a leghosszabb hónapnak, hisz a karácsonyi ünnepek csillagása után furcsa volt visszazökkenni a hétköznapok szürkeségébe. Szerencsére a hónap vége mindig vendégjártást jelentett nálunk. A rokonok, a barátok, s a jó ismerősök sem feledkeztek meg soha édes-

apám névnapjáról, ahogy a családja sem. Édesanyánk sütéssel-főzéssel készült, mi a testvéreimmel, apró ajándékkal kedveskedtünk neki. Egyik alkalommal egy képet festettem, mely a hitetlen Sault hívatott megörökíteni a damaszkuszi úton, de nem alkottam remekművet vele. Egyedül apám dicsérte meg, miután elmagyaráztam neki, mit is akartam ábrázolni a képeken. Amikor megköszönte az ajándékomat, valahogy furcsának tűnt a hangja, mint azoknak, akik utolsó erejükkel próbálnak uralkodni visszafojtott nevetésükön. Már felnőtt voltam, amikor apám hagyatékát rendezve rátaláltam erre a nevezetes „műalkotásomra”, és könnyesre nevetve magam, hálásan gondoltam édesapámra, aki képes volt erőt venni magán, hogy le ne törje „művészi” hajlamaim kibontakozását.

Nagyon szerettem ünnepeket, ezért örömmel vártam mindig a januári Pál-fordulót, amikor vendégek jöttek hozzánk, mert ez alkalmából édesanyánk mindig kitett magáért. Segítés címén gyerekként többnyire

körülötte lábatlankodtam a konyhában ilyenkor, s ha sikerült olykor elcsennem egy-egy darabot a sütemény levágott széléből, torkoskodás közben édesanyámat hallgattam, ahogy Szent Pálról mesélt nekem, aki élete első felében vezető szerepet játszott a keresztények üldözésében.

– Pál, akit ekkor még Saulnak hívtak Damaszkuszba igyekezett, s az úton hirtelen nagy fényesség vette körül – mesélte jóanyám. – A látványtól megijedt, leesett a lováról, és látomásában szózatot hallott: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?” Erre ő megkérdezte: „Ki vagy te, Uram?” A hang így felelt: „Én vagyok Jézus, akit te üldözöl!” A megrázó élmény hatására Pál megtért, és a kereszténység nagy térítő apostola lett. A mai ünnep ennek a fordultnak állít emléket – magyarázta édesanyám. – Ettől kezdve Saul a Paulus nevet használta.

– A névcserre jelképes értelmű – szölt közbe édesapám, aki közben bejött hozzánk a konyhába. – Saul a zsidók első királya magas növésű, szálfatermetű volt, míg

Adjon vigaszt gyászunkban mindannyiunknak az, hogy a Teremtő Isten nem „rettenetes”, hanem „jóságos” kezével szólította őket magához. Az űrt, ami utánuk maradt, töltse be a róluk megmaradt sok szép emlék!

Kardos Kálmán így vallott a tanításról: Az én célom mindig az volt, hogy mindent meg kell tennem azért, hogy szeressék tanítványaim a zenét, az értékes zenét, a kórusmuzsikát. Minél több közös programot szervezni azért, hogy egy jó közösség alakuljon ki, akik elfogadják egymást, odafigyelnek egymásra. A közös célok, néha nehéz küzdelmek árán, de megvalósultak. Ezért a célért szívesen keltem korán, hogy szólamprobát tartsak, az óráközi szüneteket legtöbbször gyakorlással töltöttük, délután pedig, aki ráért, azzal próbáltam. Sokfelé elkötelezettek ma is a tanulók, és ezt tolerálni kell. Úgy éreztem, hogy meg kell érlelődjön bennük az igényes munkára való elköte-

lezettség, csak akkor lehet elvárni tőlük a következetes próbára járást. Általános iskolában valamivel könnyebb volt, mert ott még belefért az 5-6. órákba az énekári munka. Fontosnak éreztem, hogy lássák rajtam: bízom bennük, de a célból nem lehet engedni, a hozzá vezető út módszereit kellett mindig kitalálnom. Az ének-zenét tanítók más dimenziókat nyitnak meg, mint a többi tantárgyat oktatók, és éppen ez a szép és elhivatottságot jelentő feladat. Sokszor lebecsülik, sokszor felmagasztalják. A kulcs, a varázspálca a tanár kezében van, neki kell bizonyítani először a gyerekek, a szülők, majd a tantestület és a szűkebb-tágabb környezet felé. Csak az vállalja mindezt, aki hisz a zenei nevelés fontosságában és vállalni tudja a többletmunkát.

Természetesen sokszor úgy éreztem én is, hogy talán nem jó, ahogy csinálom, tele voltam kétkedésekkel, de azt hiszem, hogy minden pedagógust újra feltölt egy-egy ta-

nítványának a sikere, s a jó visszajelzések. Én is így voltam. Úgy tudtam tovább lépni és támogatókat mellém állítani, hogy minden lehetőséget megragadtam órákon is az éneklésre, zenehallgatásra.

Kardos Kálmán így beszélt hivatásáról: Szerencsés embernek érzem magam, mert valóban alig akad olyan kórus a városban, akít ne kísértem volna többször is a koncerteken, Helikonon, iskolai rendezvényeken, külföldi fesztiválokon. Jó volt látni az Éneklő Ifjúság hangversenyeken azt a sok gyerekkórust. Voltak olyan évek, amikor két délután is énekeltek a kórusok. Sajnos most egy délutánra való is alig jön össze. Az énekkari mozgalomnak nem elsősorban a többszólamú éneklés a lényege, hanem a közös éneklés, az együtt muzsikálás, az éneklés felszabadult öröme. Nem feltétlen kell hirtelen a könnyű zenei dallamokhoz nyúlni, van sok jó egyszólamú, zeneileg értékes gyermekekhez illő énekköltés. Át kell egymásnak adni a jó ötleteket.

A legfontosabb valóban a jó példa. Minden gyermekben van jóra törekvés. Meg kell találni a hozzájuk vezető utat. A hangszer-tanulásra legtöbb esetben a szülő iratja be gyermekét, aki nem is sejti, mi vár rá. Apró téglánként, óráról-órára próbáltam felépíteni tanítványaimban a gyakorláshoz vezető elkötelezettségüket. Igyekeztem megérteni gondjaikat, aztán később már jobban elfogadták, ha mondtam: Vedd elő a kottát és gyakorolj!

Ösztönzőleg hatott az egész zeneiskolai közösségre, hogy sok lehetőségünk adódott a tanári karral is együtt muzsikálni. Országos hírűvé váltak a kamarazenei fesztiváljaink a 70-es, 80-as években Ez önmagunk fejlődésére is szolgált, de jó példa volt a tanítványaink zenei fejlődésére is.

a paulus szó kicsit jelentett. Pál, aki Saulként a legnagyobb volt az üldözők között, az apostolok sorában a legkisebbnek mondta magát. Pál megtérése ünnepének különböző elnevezései maradtak fenn, de legismertebb a Pál-forduló.

Szerettem hallgatni szüleink történeteit, melyeket őszinte szívvel szóra elhittem, soha nem kételkedtem történeteik igazában. Annál inkább a nővérem, aki egyszer megjegyezte:

– Mese az egész. Ki tudja már, mi is történt kétezer évvel ezelőtt? Mindenki azt mond, amit akar.

– Azt hittem, azért hívják Pál-fordulónak ezt a napot, mert ilyenkor melegebbre fordul az időjárás – szoltam közbe csodálkozva, figyelmen kívül hagyva testvérem morgolódását.

– Jól gondolod, kislányom – helyeselt apám. – Pál-nap környékén az időjárás lassanként tavaszba fordul, s az időjárásból a természete, a gazdasági élet kilátásaira következtettek mindig az emberek. Az első ilyen középkori hazai följegyzés egy misekönyvünkben olvasható, mi szerint a jó idő jó termést jelent, míg a kőd a jóság pusztulását, a szelek pedig háborút jövendöltek.

Pál-forduló előtt három nappal Vincéről is megemlékeztünk, bár családjunkban

senki nem viselte ezt a nevet, épp ezért nem értettem, miért kell mégis beszélni róla?

– „Vigan egyél és mulasd az esztendő elejét, de Vincére és Pálra vigyázz!” – idézte apánk a népi mondókát, miközben tréfásan ránk kacsintott. – Vince hispániai vértanú volt – folytatta. – Nemes volt származása szerint, de még nemesebb a hite és vallásossága szerint, akit válogatott kínzásokkal gyötörték halálra. Nevének rokon hangzása a vinum, vagyis a „bor” szóval magyarázza, hogy a szőlészek szentje lett, és névnapja időjárásából a várható bortermést szokták megjósolni, amint a versike is tartja: „Ha megcsordul a Vince, tele lesz a pince.” Azaz, ha a neve napján olvad, jó lesz a szőlőtermés.

– A hagyománytisztelő boros gazdák tudják, hogy Vince-nap táján már készülődik a tavasz, legalábbis már kezd visszavonulni a tél – tette még hozzá édesapánk bizakodva.

– Te csak azt hiszed – szolt közbe édesanyánk. – Hisz még ezután következik a tél java. Februárban már kezd visszavonulni a tél – tette még hozzá édesapánk bizakodva.

– Ugyan már! A február nem számít. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe után egymást követik a jeles napok, és

észre sem vesszük, ahogy elrepül a hónap – felelte apánk. – Itt van mindjárt Balázs-nap, a fiunk névnapja, aztán 22-én, 23-án születésnapok következnek, Pali fiunké és a tied.

– Miért lennének jeles napok ezek? – ellenkezett anyánk. – Még Gyertyaszentelő Boldog-asszonyt és Balázs püspök napját megértem, de a másik kettő csak nekünk ünnep.

– Akkor is fontos megemlíteni őket, hisz a családban mindannyiunk születésnapja jelentőséggel bír. Aztán miután február végén Mátyás megtörte a jeget, készülhetünk is a tavaszra.

– Ha talál jeget – nevette el magát édesanyánk. – Mert, ha nem talál, akkor maga csinál akkorát, hogy győzhetjük kívárni, amíg elolvad.

Többnyire édesapánknak volt igaza. Tőretlen derűlátással nézett minden elé. Nekem jobban tetszett örökös bizakodása, mint édesanyánk borúlátása. Ma már tudom, hogy az a rengeteg nélkülözés és lelki fájdalom tette őt ilyené, melyet apánk négyévi hadifogsága alatt elszenvedett, azon küszködve, hogy gyermekeivel kenyérkereset nélkül valahogy megélni tudjanak. A helyében talán én is ritkábban láttam volna rózsaszinben a világot.

ELISMERÉS A VÁROS NAPJÁN A kaposvári Csiky Gergely Színház adott otthon január 23-án este a hagyományos városnap-i ünnepi közgyűlésnek, amelyen elismeréseket adtak át. A magyarságtudatot és a keresztény értékrendet erősítő, mind a felzárkóztatásra, mind a tehetséggondozásra kiemelt figyelmet fordító, több évtizedes pedagógiai munkájáért **Lőrinczné Pálos Éva**, a Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola magyartanára Kaposvár Szolgálatáért kitüntetést vett át **Szita Károly** polgármestertől. Fotó: KOVÁCS TIBOR

CAPPUCCINI-KONCERT A SZENT IMRE-TEPLOMBAN A 2017 őszén alakult CapPuccini kórus mutatkozott be Irgalmasság vasárnapján a kaposvári Szent Imre-templomban. *A Békesség nektek!* mottóval meghirdetett, április 16-án, az esti szentmisét követően tartott húsvéti hangversenyen klasszikus és kortárs művek hangzottak el **Szili Zoltán** vezényletével. Az ismert vegyeskarnak – amely 2018-ban a KÓTA minősítő hangversenyén kamarakórus kategóriában fesztiválkórus minősítést ért el – az a célja, hogy Somogyország és a megyeszékhely kóruséletét élénkebbé, színvonalasabbá tegye, felfrissítse és egyúttal megújítsa. Fotó: BOHÁR DÁNIEL

SPIRITUS A KAPOSVÁRI EGYHÁZMEGYE LAPJA. Megjelenik évente 4 alkalommal. · Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Tagjai: KISS IVÁN, LŐRINCZ SÁNDOR (elnök), DR. RUMSZAUER MIKLÓS, VARGA LÁSZLÓ · Felelős kiadó: DR. RUMSZAUER MIKLÓS · Tipográfia, nyomdai előkészítés: VÁRNAI KÁROLY – www.igrafika.hu · A lap készült a VUPE 2008 Kft. gondozásában.